

SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 1551

Dirección y Administración: GRAL. CESAR DIAZ 1657, U. T. 59 - 3667 - Bs. Aires.

Periódico de la Colectividad Yugoslava

Registro Nacional de la Propiedad

Intellectual No. 032878.

AÑO (Leto) XI.

BUENOS AIRES, 21 DE JUNIO (JUNIIJA) DE 1940

Núm. (Štev.) 170

NAROČNINA: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6,—; za pol leta 3,50. Za druge dežele 2,50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctva.

Zmaga sile in ideje

Da sistem v takozvanih demokracijah notranje ne more biti kaj prida, nam je najboljši dokaz Francija. Nihče ne bi mogel verjeti, da bo tako hitro in brez odpora kapitulirala pred nasprotnikom. To je dokaz, da nekaj ni moglo biti v redu v notranjem ustroju države. Sklicavati se na nasprotnikovo premoč in boljše vojno pripravljenost, ni dovolj tehten vzrok, kajti dovolj močni in oboroženi bi bili tudi v Franciji, brez da vpoštevamo Anglijo.

Francoski narod je kulturno in politično gotovo eden najzreplejših v Evropi. Vendar, kakor so že pred leti ugotovili francoski sociologi in smo o tem tudi v našem listu pisali, je bil narod gospodarsko odvisen od kakih dvesto družin, ki so posedovale vsa razpoložljiva sredstva, medtem ko narod ni imel drugega kakor večno skrb za vsakdanji kruh in zavest zunanje nevarnosti, katero bodo morali prejeti ali slej s svojimi telesi odvrniti v korist preje imenovanih. Brez resničnega ljudskega programa, ki bi slonel na solidni narodovi podlagi, je postal narod brezbržen in malodušen: češ, naj se borijo za domovino oni, ki imajo v monopolu vse njene koristi.

Nikakor pa ne verjamemo, da bo francoski narod resnično podlegel nacističnemu nasilju. Poleg pušk, tankov, topov in bomb je še drugo močnejše orožje, ki se ne da premagati z nobeno silo; in to orožje je: Ideja.

Francoski narod je, kakor smo zgoraj rekli, kulturno in politično dovolj zrel, da bo znal v kakršnih koli okoliščinah slednjič izvojevati zmago. Saj končno v tem prizadevanju ne bo osamljen. Celo vrsto narodov je, ki bodo zagnali krik po svobodi, tem se bodo pridružile tudi jugoslovanske manjšine, ter bodo skupno opravili z vsemi notranjimi in zunanji sovražniki.

Sicer lahko vse, kar je človeštvo tekom zgodovine zgradilo, z orožjem porušijo in uničijo, a ideje ne morejo niti zavojevati, niti porušiti in niti uničiti. In če ta ideja živi odzadaj za vojaškimi kohortami, česar ne dvomimo, tedaj bo zmaga nasilja obsojena na propast.

Skozi zgodovino so drveli že razni Atile, Neroni, Napoleon in Hitlerji, a resnično zmagali niso nikoli. Celo Napoleon, ki je bil gotovo izmed najgenialnejših diktatorjev je v ruskih starih dosegel začetek propasti. Ista usoda čaka

Sedaj začne vojna z Anglijo

FRANCIJA DELNO KAPITULIRALA — NOVA FRANCOŠKA VLADA, KI JE PONUDILA MIR — HITLERJEVO IN MUSSOLINIJEVO TAJNO ZBOROVANJE V MONAKOVEM — ANGLEŽI SE BODO BORILI DO KONCA IN SO PREPRIČANI V KONČNO ZMAGO.

Ko so nemške čete zasedle Pariz so naglo prodirale v smeri proti švicarski meji. Hoteli so na ta način zajeti francosko vojsko, ki je še vedno imela v polni oblasti Maginotovo črto. Francosko poveljstvo tega načrta ni upalo preprečiti, marveč je odredilo svojim četam na maginotovih utrdbah, naj se umaknejo ter prepustijo brez boja Maginotovo linijo, na katero so Francozi vse nade stavili, sovražniku. Francoskim četam se je posrečilo preje umakniti nego bi jih nemške čete obkolile. Če pa se jim je posrečilo spraviti od tam tudi velike vojaške zaloge orožja in municije, ni znano, a najbrže je večji del padel Nemcem v roke.

Francoski ministrski predsednik Reynaud je tedaj podal ostavko ter je prevzel njegovo mesto general Pe-

tain. Sestavil je novo vojaško vlado v kateri sta tudi Laval, ki je pomagal spraviti Abesinijo pod Mussolinijevo peto ter Badouin, ki je sprejel zunanje ministrstvo in je znan fašistični simpatizant. Nova vlada je takoj ponudila premirje Nemčiji, vendar pod pogojem, da je ta mir časten za francoski narod in da se ne rani časti francoske vojske.

Hitler se je takoj podal v Monako, kjer so bili, kakor je našim čitateljem znano, Chamberlain, Daladier, Mussolini in Hitler podpisali znano pogodbo, ki je uničila svobodo in neodvisnost Čehoslovaške in Poljske ter potem še drugim državam ter jesen tudi Franciji prišla na vrsto, kamor je povabil tudi Mussolinija. Diktatorja sta se kmalu sporazumela, kaj bosta na dalje ukrenila, če bosta sprejela in pod

kakšnimi pogoji ponujen mir od Francije. Kakšni bodo ti pogoji, javnost ni zvedela, a se zdi, da bodo taki, da ne bodo častni za francoski narod in vojsko.

Morda se bosta diktatorja zadovoljila, če bi Francija dobila fašistično vlado, ki bi bila pripravljena pod njunim vodstvom obrniti orožje proti Angliji in pozneje pa proti komur koli, ki bi ga zaznamovali svojim interesom nevarnega in bi ti bili po našem mnenju v prvi vrsti sovjeti. Če pa bi tega ne bilo mogoče doseči, tedaj bosta Hitler in Mussolini po vsej priliki nadaljevala vojno proti Francozom, dokler bi jo ne prisilila do popolne kapitulacije.

Francoska mornarica, ki je zelo številna in močna in ki še ni posegla v boj, ni pripravljena podati se

Angleški tanki na Francoskem bojišču. Vojski zapuščajo tanke, ker radi ovir tanki ne morejo dalje ter prehajajo vojaštvo v napad.

tudi današnje diktatorje, kajti poleg surove sile je še višja sila ideje pravičnosti, ki bo današnje samopašneže ugonobila.

Ideali socialne pravičnosti pa ne pomenijo koristolovja posameznikov nad večino. Po tej logiki bi bil pošten tudi tat, če se mu posreči okraati kako banko. Razlika bi bila samo v tem, da bi se mu posrečilo čez noč obogateti, med tem ko morajo drugi več časa čakati in izkoriščati ljudi.

Naj se prištevajo posamezniki, organizacije in države še tako kulturnim in naprednim, če ni prežet višjih idealov, je tak napredek okrašen mrtvaški spreved, ki vodi po naravni logiki v grob.

Ljudske mase morajo iti naprej z novo mislijo konstruktivne revolucionarne ideje, za novim in resničnim naprednim idealom, za resnico in pravico, ki je še vedno sporna, ponižana in zasramovana. Zato je treba miselnost človeštva temeljito zrevolucionirati ter mu pokazati pravo človečansko duhovno in socialno smer.

Kristus je bil gotovo eden najboljših verskih sociologov. Pred Bogom smo vsi enaki, je njegov nauk. Izkazalo pa se je da to ni dovolj za mirno in pošteno sožitje človeštva na

zemlji. Kakor trdijo, da je posmrtno življenje večno slehernega zemljana, bodisi v nebesih ali v peklu, tako je večno življenje človeštva tudi na zemlji. Simon Gregorčič nam je v pesmi "Človeka nikar" to zelo lepo povedal.

Nič čudnega ni tedaj, če je izraelsko ljudstvo čez toliko let daleč na tujih tleh, v Nemčiji, rodilo drugega moža, Marxa, ki je zelo natančno razlagal o potrebi pravične razdelitve socialnih dobrin in ureditve človeške družbe na na zemlji. Poleg njega pa je imelo človeštvo že preje in pozneje še nešteto drugih duhovnih velikanov, ki so v pesmi in knjigah isto potrebo opisovali. Vse te lepe misli pa so pohlevno spale kakor pobožne želje v ljudskih masah in niso vedele kako pravilno na dan.

Kakor pa je francoska socialna revolucija imela za posledico diktatorja Napoleona, tako imajo ruska, italijanska, nemška in španska Stalina, Mussolinija, Hitlerja in Franca. S tem pa revolucionarni proces evropskih narodov ni zaključen, marveč je v polnem razmahu in pohodu. In kakor smo rekli bo preko vseh ovir in temnih zgledov zmagala ideja mednarodne pravičnosti in človeške poštenosti.

Nemcem in Italijanom, marveč želi nadaljevati vojno na strani Anglije. Če je temu res tako, kar bi bilo verjetno, tedaj Nemci in Italijani na morju ne bodo kos Franciji in Angliji. Brez te zmage pa se ne more govoriti o kakih resničnih zmagi. Če Nemci in Italijani ne bodo mogli razviti prekomorske trgovine, bo prav kmalu zavladalo veliko pomanjkanje med narodi, in najprej med podvrženimi narodi, kar bo najboljši pripomoček za notranje homatije, ki jih Angleži, Severni Amerikanci in Sovjeti vsak iz svojega razloga gotovo pričakujejo. Angleži in v Združenih državah so se že dogovorili za gospodarski boj in kakor poročajo je tudi Rusija zaustavila pošiljanje vsakih živil v Nemčijo.

Vsekakor pa se bosta Nemčija in Italija sedaj z vso vmeno lotili Anglije. O tem ni nikakega dvoma ter je to tudi nacistično in fašistično časopisje jasno povedalo.

Angleški ministrski predsednik Churchill je dejal: Sedaj prične angleška vojna. Francoska vojna, kakor jo je imenoval Weygand, je dejal Churchill, je zaključena. Sedaj začnemo mi. Hitler ve, da nas more poraziti, ali pa bo izgubil vojno. Če bomo mogli vzdržati bo vsa Evropa svobodna, a če frakasiramo, bo vsa Evropa z Združenimi državami vred in vse kar smo poznali in ljubili, pogreznjeno v novo dobo teme in suženjstva.

Angleška vlada je že dala nalog svojim kolonialnim četam naj pričnejo z vojno proti italijanskim kolonialnim posestvom. Španija, upajo, da ji ne bo delala sitnosti, ker so ji prejšnji teden odstopili Angleži prostovoljno Tanger, ki leži na afriški celini ob gibraltarskem prehodu.

Nacistična in fašistična nevarnost za Ameriko

Poznani severoameriški pisatelj Walter Lippman je napisal v "Herald Tribune", ki izhaja v New Yorku, sledeči članek, ki je bil objavljen v tukajšnji Prensi in, ki ga skoro dobesedno prinašamo:

Mussolini je 10 t. m. napovedal zaveznicima vojno. Drugi dan je brazilski predsednik republike, Vargas, imel govor v katerem se je moralno strinjal z Mussolinijem. Na ta način smo obveščeni, po predsedniku največje južnoameriške republike, kaj pomeni za njega zmaga totalitarnih držav.

Ko smo se pred meseci bavili s temi vprašanji, smo prišli do zaključka, da nam je lahko zaustaviti Hitlerja ter preprečiti pošiljanje čet v katerokoli oddaljenih dežel južne Amerike. Lindberg nam je dal razumeti, da je Atlantik zelo širok. Kmalu pa smo bili priča norveške zadeve in smo videli, da je lahko neka dežela zavojevana pod pretvezo "Trojanskega konja", to je, potom organiziranega načina in tihotapljenja orožja, kakor tudi simuliranimi vojaki, ki so pripravljeni podpirati to subversivno gibanje. Pridemo do stvarnega zaključka, da postaviti se po robu te vrste osvojevalnemu načinu v Južni Ameriki, moramo poslati močno vojno brodovje in vojsko v neko morskno daljavo, ki bo posredovala med Evropo in Ameriko.

Vendar vkljub vsem tem izgledom, nerazumemo, kaj bi nastalo, če bi nad zaveznicima zmagali nacistična Nemčija in fašistična Italija; a predsednik Vargas je to vprašanje pojasnil na način, da se ne moremo otrestiti bojazni, ki nam preti. Predsednik Brazilije nam je povedal, če omogočimo, da zmaga v Evropi "osišče", germanski in italijanski blok ne bo imel potrebe zavojevanja v Južni Ameriki. Na noben način se ne sme dovoliti "Trojanskih konjev", kajti v južni Ameriki imamo nekaj diktatorjev, ki se proglašujejo za "narodne voditelje", in ki so se pripravili takoj pridružiti Hitlerju in Mussoliniju. Izjavljajo, z Mussolinijem, da branijo koristi mnogih ubožanih narodov ter delajo proti onim, ki jih ubijajo z lakoto.

Naše vprašanje torej ni se braniti pred tem evropskim misterijem? Predsednik Roosevelt nas je točno poučil o prizadevanju odvrniti Italijo od vojne. Trda resnica je, da če se Hitlerju in Mussoliniju posreči poraziti brodovje zaveznic na Sredozemskem morju in se jima posreči preko Gibraltarske ožine priti na Atlantik ter pridobiti za svoje podvzetje tudi Španijo, se smejo južnoameriške države takoj pripraviti na obrambo. Južno ameriške republike, so strateško, gospodarsko in ideološko izven našega območja. Te države bi ne ostale samo pod izkoriščanjem osiše, kakor je Balkan, marveč bi si zagotovili postajališče tudi proti panamskemu prekopu in Združenim državam.

Lindberg nas je seznanil z izjavo, da sedanja aeronavtika ni v stanju preleteti z lahkoto Atlantik ter priti v Združene države. To je res. A če ta letala dobijo postajališče v onih državah, ki imajo svoje samovoljne voditelje in prijatelje diktatorjev, ne bo potrebno leteti čez Atlantik po poti, ki jo je preletel Lindberg. Bodo šli po poti koder jo je naredil poznani letalec zadnji čas. Med Afriko in Brazilom ni večje razdalje nego med Mainem in Florido.

Resnica je, da se Monroeva dok-

Argentinske vesti

ZENITNA PONUDBA

Vdovec, star 35 let, zidar s štiri-letno hčerko in nekoliko pesov prihranka, želi v svrhu ženitve znanja z dekletom ali vdovo, v starosti od 25 do 35 let.

Samo resne ponudbe, če je mogoče s sliko, poslati je na naslov:

C. de I. No. 1246437, Poste Restante — Correo Central — Capital.

GIBANJE PARNIKOV

Dohod parnikov se bo sedaj gotovo zmanjšal, ko je stopila Italija v vojno in je Francoska v neugodnem položaju.

V sredo sta prišla dva parnika: Angleški "Highl. Monarch" in francoski "Campana".

V četrtek pa jedospel še drugi francoski parnik, namreč "Formose".

Vsi parniki so pripeljali mnogo pošte in blaga. Potnikov pa malo.

Danes ali jutri v soboto se pričakuje še španski parnik "Cabo Prior", ki ima nakreanega mnogo blaga tudi iz Italije kar smemo upati, da bo tudi kaj pošte za nas.

V nedeljo ali ponedeljek pa še "Domine", ki bo pripeljal potnike s "Conte Grandeja".

trina odločuje na angleških otokih ter gibraltarski ožini. Če se zruši Francijo ter če dobila Hitler in Mussolini vpliv nad Španijo in severno Afriko, je izginila naravna obramba. Teda je moremo braniti samo na naših bregovih ter žrtvovati vse za našo neodvisnost.

Predsedniku Vargasu moramo biti hvaležni za njegovo opozorilo, a mislimo da mož nima zdrave razsodnosti. Tako je zaključil pisatelj.

Poročilih, ki prihajajo te dni iz Montevidea, je strah čankarja popolnoma opravičen. Nemci so ba-jemeli že vse v tek, da bi proglasili uruguaysko republiko za svojo kolonijo. Nemški propagandi pa so stopili temeljito na prste ter se bo tedni vršil proces.

DRŽAVNE MEJE JE TREBA REVIZIRATI

Bolgarski listi so mnenja, da je nastopil čas, ko je treba revizirati krivične državne meje, ki so jih bili zavezniki določili po svetovni vojni v Versaillesu v Franciji. To mesto jev bližini Pariza, ki je sedaj v nemških rokah.

Kakor je znano ima Bolgarija svojo narodno manjšino v Dobrudži pod Romunijo. Jugoslavija ima svoje narodne manjšine pa na Koroskem in Primorskem, ki jih upa naknadno z drugimi prizadetimi državami pridobiti nazaj. Vsekakor se ta čas res bliža, kakor pravilno ugotavljajo bolgarski listi.

RUSIJA ZASEDLA BALTIŠKE DRŽAVE

Rusija je te dni zasedla baltiške države, kar je Nemčijo silno vznemirilo. Kakor poročajo ima Rusija v baltiških državah ter na zasedeni Poljski Ukrajini, dalje vzdolž madžarske in romunske meje, zbrano velikansko vojsko.

Mnogi se vprašujejo, proti komu ima Rusija zbrana na tej strani svojih mej svojo veliko vojsko, ko je z največjo sosedo Nemčijo vendar v dobrih stikih. Menda bo najboljši odgovor ta, da je tudi Nemčija ojačila svoje čete v Prusiji in na Poljskem.

REORGANIZACIJA VLADE V BEOGRADU

Kakor poročajo bo najbrže prišlo v Jugoslaviji do reorganizacije vlade, ki bi ji načeloval sedanji zunanji minister Marković.

PRIERDITVE SLOVENSKEGA DOMA

V naslednjih mesecih bodo dane na oder sledeče zanimive večje igre: "Cigani", "Scampolo" in "Kovačev študent".

POTNIKI PARNIKA "CONTE GRANDE"

Del potnikov italijanskega parnika "Conte Grande", ki se je zatekel v Santos v Brazilu, da ga ne bi zajeli Angleži, je dospel v sredo z brazilskim parnikom "Rodrigues Alves" v Buenos Aires. Ostali pa bodo dospeli v kratkem. Korespondenca in drugo je pa večinoma že prej dospelo.

DAN ZASTAVE

V četrtek je argentinski narod proslavljajal "Dan zastave". Ta dan so se šolarji zbrali pred spomenikom generala Belgrana, ustanovitelja argentinske zastave, ki je simbol Argentine, ter manifestirali za ta simbol.

Proslavi je predsedoval državni predsednik dr. Roberto Ortiz.

PREISKAVA RADI EKSPLOZIJE NA "GASCONYJU" SE NADALJUJE

Kakor znano, nastala je na angleškem parniku "Gasconyju" prejšnjo sredo močna eksplozija, pri kateri je bil en delavec ubit, pet pa ranjenih. Na parnik so vkrcavali zamrznjeno meso za Anglijo, ko je nastala eksplozija.

Sedaj policija išče krivce, ter je že veliko osumljencev prišla. Aretirani povečini spadajo k fašističnim in komunističnim organizacijam. Tudi ubiti delavec je pripadal fašistični.

V zvezi s tem atentatom je policija odkrila tudi zalogo bomb ter je mnenja, da se gre za teroristično organizacijo.

ZAKON O NEVTRALNOSTI

Predlog o nevtralnosti in javni varnosti, ki ga že par tednov proučujejo v poslanski zbornici in senatu, bo po vseh vidikih potrjen danes in postavljen kot zakon.

O njem bomo pisali pozneje, ko bo objavljen.

FRANCOSKE USTANOVE

Kljub porazu, ki je zadel Francijo, ko so vpadniki zasedli del dežele in je morala francoska vlada prositi za premirje, bodo francoske ustanove v Argentini delovale naprej kakor prej. V tem smislu se je izjavil predsednik Alliance Francaise.

Trgovina čevljev

BELTRAM

Vsakovrstna izbira čevljev in copat.

Dto. Alvarez 2288 — Paternal Buenos Aires

Slov. Babica

FILOMENA BENES-BILKOVA
Ordinira od 9 zjut. do 9 zvečer
LIMA 1217 — BUENOS AIRES
U. T. 23 - Buen Orden 3389

Krojačnica

Kjer se izdeluje obleke po naj-novejši modi in zmernih cenah.
Rojakom se priporoča

MARTIN TURK

GARAY 3519 BS. AIRES

KADAR IŠČETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

Berto Cernič

DORREGO 1583 — Gs. Aires
U. T. 54 - 3588

PREVRATNO DELOVANJE NEMCEV

Argentinske oblasti so na delu, da bi izsledile in preprečile delovanje nacistov, ki baže ni skladu z ustavo Argentine. Vršijo se preiskave in aretacije.

Pa ne samo v Argentini, ampak tudi v Uruguayu imajo oblasti radi delovanja Nemcev posla čez glavo. Vsa policija je na nogah in išče krivce ter ji je do sedaj uspelo prijeti že 11 teh prevratnežev.

O tej zadevi se že nekaj dni razpravlja tudi v zbornici ter uruguayska javnost z napetostjo pričakuje odločitve. To pa še tembolj, ker je ravno kar preiskovalna komisija zapolnila na stanovanju voditelja Arnulfa Fuhrmana važne dokumente, iz katerih je razvidno, da so hoteli nacisti zavzeti Uruguay v 15 dneh. Vojaške operacije bi vodila neka višja nemška vojaška osebnost iz Argentine. Vojaške okupacijske čete, ki bi se sestavile iz priseljencev v Uruguayu, bi bile sledeče koncepcije: 2 polka v Montevideu, 1 bataljon v Bella Unionu, 1 v Salto, 1 v Yaguaronu, 2 kompaniji v Paysandú, 2 v koloniji, 2 v Pray Bentosu, 2 v Artigasu in 2 v Riveri.

Iz vsega tega je tedaj razvidno, če je vse tako res, da je zadeva precej resna. In radi tega ni nič čudnega, da so začele oblasti Nemcem bolj gledati na prste.

In z ozirom na to, se bo Uruguay oborožil ter je že določenih 7.800.000 pesov za orožje.

Oboroževati se je začela pa že tudi Argentina.

POMOČ POPLAVLJENCEM

V ponedeljek je "Komisija za pomoč poplavljenjem" na Avellani, razdelila živč in obleko onim bednim poplavljenjem, ki so trpeli največ škode.

Podpora je bila podeljena kakim 500 oškodovancem.

Aleksander Štoka

STAVBENO TEHNIŠKO

PODJETJE

Se priporoča našim rojakom.

ALVAREZ THOMAS 1035

U. T. 54 - 2756

Buenos Aires

Naznanilo!

Rojakom sporočam, da sem prevzela RESTAVRACIJO na Chacariti, v kateri imam na razpolago vedno sveže pivo, najboljša vina in vedno svežo domačo hrano. Na razpolago je tudi lepo urejeno zimsko KEG-LJISCE.

Za obilen obisk se priporoča
MARIJA SANCIN
Jorge Newberry 3372
Buenos Aires

RESTAVRACIJA

"PRI ŽIVCU"

kjer boste postreženi z dobrim vinom, pristnim pivom in vedno svežo domačo hrano. Prostori pripravi tudi za svatbe.

Rojakom se priporoča lastnik
EMIL ZIVEC
Osorio 5085 — La Paternal

Dr. Enrique Daniel

Dauga

Zobozdravnik
od Asistencie Publike
C. M. Box

Vsak dan od 2 do 7 ure pop.
Fco. Lacroze 3708, Chacarita
Buenos Aires

Zinka Milanov daje podpis jugoslovanskim izseljencem v Chicagu pred svojim odhodom v Buenos Aires

A. ŠKRBEČ:

ZADRUŽNIŠTVO

(Nadaljevanje)

ARGENTINSKI ZADRUŽNI ZAKON.

Kakor smo že rekli imamo mnogo vrst zadrug, katere se ustanavljajo z raznimi imeni in po potrebi zadrugnikov, kateri jih ustanovijo. Kmetje na primer rabijo: nabavno in prodajalno zadrugo, tako, ki od njih kupuje pridelke in jih oddaja drugim zadrugam, da tako pridejo do boljše cene. Nasprotno pa zadruga, katere take pridelke kupijo, dobijo cenejši kot drugod, ker so bili nepotrebnimi posredovalci izključeni.

Obrtniki si ustanovijo zadrugo, katere odjemlje njih izdelke. Zato se imenuje obrtna zadruga. Industrijski delavci si ustanovijo kreditno zadrugo, (Hranilnico in posojilnico), kjer vlagajo svoj odvišni ali prištedeni denar, ter ga posojajo potrebnejšim članom.

Vsi ti stanovi pa morajo imeti tudi konsumne zadruga, kajti vsi spadajo v vrsto konsumentov (potrošnikov). Zato so te vrste zadruga najbolj razširjene.

Ni pa rečeno, da se mora zadruga omejiti samo na eno vrsto poslovanja. V svoj delokrog lahko sprejme vse goriomenjene odseke, ako jih je uvrstila v svoja pravila in seveda, če je članstvo zadovoljno. Argentinski zadrugni zakon vse tako predvideva in je prav, da ga bolj natančno spoznamo.

V prvi vrsti je prepovedano uvrstiti v ime kako besedo, ki bi spominjala na gotovo narodnost, stranko ali vero. Vsi člani imajo enake pravice, pa tudi če bi nekateri imeli več deležev; imajo vedno samo en glas. Prepovedano je lastiti si kako pravico, kakor je navada, da to delajo ustanovitelji. Član ki je ravno vstopil ima iste pravice kot najstarejši. Edina izjema je pri delitvi čistega dobička na koncu leta, kateri se deli: ali po izvršenem delu, ali po svoti uloženega denarja, ali po nakupljenem blagu. To je tudi naravno, kajti kdor je več delal (pri obrtnih zadrugah), ta ima pravico do večje plače, oziroma dobička. Kdor ima večjo družino in jepotrošil več blaga, tudi mora dobiti več dobička, itd.

Nadalje pravi zadrugni zakon in to povdarja, da mora zadruga poslovati samo s svojimi člani, to pa radi tega, ker živa pri davkih in osta-

lih dajatvah, velike ugodnosti. V Buenos Airesu in v provinci Buenos Aires so zadruga oproščene vseh davkov. Razne vloge na oblastva so proste kolekov. Tudi za svoje publikacije v uradnem listu imajo 75% popusta.

Tako vidimo, da je zakonodaja dovolila zadrugam velike ugodnosti in jih na drugem mestu pritisne, da poslujejo samo s svojimi člani.

Nadalje predpisuje zadrugni zakon, da mora biti vsaka zadruga vpisana v Zadrugni register, pri katerem je posebno osobje z nalogo, da mora povsod, kamor jih kličejo: pomagati ustanoviti zadrugo, urediti knjige in dajati sploh vse nasvete, potrebne pri taki ustanovi. Pri Poljedelskem Ministrstvu, kamor spada sedaj ta zadrugni register, dajo vsakemu, ki zahteva, vse potrebne formulirje, zakone, pravilnike itd. Z eno besedo rečeno: vlada gre vsem zadrugam po svojih močeh na roko, ker se zaveda, da v zadrugništvu je resnična pomoč ljudstvu, katero pa se žalibog nezaveda dovolj koristiti, ki jih lahko dobi v tem gospodarskem in socialnem pojavu, kateri je poklican prinesiti blagostanje in bratstvo med izkoriščane in zatirane narode.

Kot rečeno, predvideva zadrugni zakon in daje na izbiro članstvu, kakšno zadrugo naj si ustanovijo. Zato moramo tudi mi gledati, ako bomo kdaj ustanovili zadrugo, kaj nam je najbolj potrebno, da uvrstimo takoj v pravila, katera se sicer lahko popravljajo, ali vedno je bolje, da tega ni treba.

Pri nas bi se v prvi vrsti in za začetek, najbolj obnesla Kreditna zadruga to je: Hranilnica in posojilnica, katera bi potem raztegnila svoje delovanje po potrebi članstva. Ker je podlaga vsega, denar, je treba najprej tega dobiti in potem misliti na nadaljne potrebe. Društva, ki imajo že nekaj svojega imetja, bi to prav hitro lahko dosegla, ako se prilagode Zadrugnemu zakonu. Premnogo našega denarja vandra sedaj okrog in daje udobno življenje ravno našim zatiralcem. Če bi le malo tega bilo v domačih rokah, bi se marsikaterega rojaka rešilo iz stiske. Medsebojno bi si pomagali, kar bi nam bilo lahko v ponos in bi tako lažje prenašali gorje, ki nas tlačijo. (Dalje prihodnjic)

BANCO MUNICIPAL

EL BANCO ABONA LOS SIGUIENTES TIPOS DE INTERES POR DEPOSITOS:

CAJA DE AHORROS

2 1/2 % ANUAL

PLAZO FIJO

TRIMESTRAL 3 % ANUAL

SEMESTRAL 3 1/4 % ANUAL

ANUAL 3 3/4 %

Desde \$ 2.000 a \$ 50.000, Mayor cantidad: convencional

IMPORTANTE

El interés de los depósitos anuales se paga semestralmente. Casa Matriz: SUIPACHA 665

SUCURSALES:

Nº 1 — Rivadavia 2499 Nº 4 — Boedo 870
Nº 2 — B. de Irigoyen 1459 Nº 5 — Corrientes 5379
Nº 3 — Rivadavia 7239 Nº 6 — Corrientes 3099

Krojačnica 'Gorica'

Franc Leban

WARNES 2191 Bs. Aires
Nasproti postaje La Paternal

Vesti iz organizacij

Zborovanje

Čeprav ne moremo imenovati zborovanje, recimo da je vendar tako bilo; odgovoriti na vsa vprašanja, ni stvar lahka tem manj ljubo predavatelju samemu.

Nimam namena zavzeti stališča niti za, niti proti, marveč preprosto razmišljati o zadevi.

Člani v splošnem nismo v položaju, da bi na vsako vprašanje mogli takoj odgovoriti, marveč moramo večkrat delj časa razmišljati in dati potem pravilni odgovor. Zato je treba vpoštovati, da splošni molk ob takih in podobnih zborovanjih ne pomeni vedno tudi splošnega odobravanja. To pa je po mojem mnenju odločilne važnosti za resnični uspeh ali neuspeh predavatelja in namena zborovanja.

Začnem s prvo točko: kolikor mogoče dosledno in v kolikor sem si pač mogel zapomniti. Razumem sicer slovenski, a jezik mi je hrvatski.

Menjanje nekaterih členov pravil:

Čeprav ti člani, kakor jih je tolmačil predavatelj, so lahko res slabo izvajani, mislim, da oni, ki so jih stavili v pravila, so to napravili s popolnim poznavstvom članstva ter z zelo različnim gledanjem od predavatelja.

Če ni mogoče doseči popolnosti in vztrajam, ne bo mogoče nikoli priti do popolne višine, ni s tem rečeno, na primer da more biti dramski igralec iz našega društva enak onim iz Hooliwooda, kajti naš igralec ne igra za kupčijo, marveč iz lastne potrebe; v našem slučaju v kulturne svrhe društva.

Enako tudi naši pevski zbori in solisti se ne morejo primerjati z onimi recimo v "Colonu", a če jih smatramo z njihovega stališča, vsrjšo nedvomno večjo kulturno misijo kot pa poklični pevski umetniki, ki si dajo svojo umetnost drago plačati, medtem ko so v našem slučaju vse žrtve in prizadevanje v skupne društvene kulturne svrhe.

Zato oni, ki so stavili omenjene člene v pravila, niso tega napravili iz namena, da bi mislili napraviti iz članstva kake posebne umetnike, marveč pokazati pot po kateri se moramo prizadevati doseči kolikor mogočih skupnih kulturnih uspehov.

Predavatelj te potrebe zelo slabo razume in pojmuje; kajti dejal je tudi, da dijak, ki študira mnogo stvari se jih v življenju praktično zelo malo poslužuje in drugo pozabi, tako da mu ostane zelo malo od vsega, kar se je v šoli učil.

Poznal sem dijake, bolj rečeno slabe dijake, ki so študirali zgolj ker so bili v to prisiljeni in naravno kadar je bilo treba podati izpite, so jih napravili na pamet; a po nekaj mesecih niso vedeli niti kje začeti, vendar so bili ugled znanja. Poznal pa sem tudi druge, ki so bili zelo trdi v učenju, a jim je bilo študira-

nje življenje samo, resnični dojem, zato so sprejemali počasi ter skušali vse z razumom preživeti in doumeti in niso ničesar pozabili, se več: šola jim je samo pripomogla pogledati v kraljestvo znanja kjer so potem sami iskali. Ti možje morda niso nikoli zasedli učilniške mize, ne morda zato, ker bi ne bili sposobni, marveč ker niso imeli denarja; vrgli so se nekateri v vsakdanje življenje ter se borili za obstoj. Čeprav niso nosili bliščečega naslova, niti bili upoštrevani po svojem resničnem znanju, so bili vključ vsemu več vredni nego oni z naslovi, ki zadnji niso ničesar drugega predstavljali.

Dotaknimo se drugega vprašanja: Če hočemo imeti ljudi z močnimi značaj, jih ne smemo iskati, marveč vzgojiti. Kako? Potom zdravih napotkov in orientacij; potom višje izobraženih ljudi, ki imajo svoj značaj izklesan in ustaljen.

S tem se popolnoma strinjam, ampak se moramo vprašati: Imajo li ti ljudje voljo uvrstiti se med nas ker smo ljudje takozvane nižje vrste po razredu in inteligenci. Kdo ve če naša nevednost ne bi užalila in ponižala njih osebnosti in če bi naša neumna vprašanja ne motila njih fine inteligence ter bi nas namesto odgovora na vprašanja poslali kakemu potrpežljivemu učitelju, ki bi nas oprostil težke nevednosti. Dovedam, da je v vsakem ambijentu določen krog, ki bi nadlegaval eden drugega. Imamo namreč ljudi, ki se sami priznavajo za svetilnik, ki vse v svoji bližini obžarevajo, ampak kaj bi nastalo, če bi ta svetilnik ugasnil?

Kar se tiče slovenskih avtorjev, se mi zdi že sama beseda lepa, kajti vedno sem čutil v društvu njih potrebo, vendar bi jaz priporočal od časa do časa nekoliko paznje tudi argentinskim. To ni nič več kot korektno v smislu spajanja kulture.

Drugo vprašanje bi bilo politično. Mnenja sem, da bi se o tem vprašanju nasmelo nikoli v društvu razpravljati, čeprav posamezni člani morejo o tem menjati svoje mnenje, a nikoli uradno.

Pridejo druge različnosti.

Kakor je naravno v vseh društvih so vedno simpatije za eno ali drugo skupino inicijatorjev, ki se razgovarjajo o boljšem razvoju društva.

Vsak ima polno svobodo mišljenja ter sme misliti kakor more ter razumejo njegovi možgani, ampak ne odobravam da se jih titulira kakor "peto kolono", kar je sramotno s tako končnico v društvu kakor je naše, ki je vedno zasledovalo in še zasleduje korektna načela; tem manj je kaj takega pričakovati od človeka, ki se smatra kulturnim.

Če kateri članov zagreši nekaj, ki ni v skladu s pravili in načeli društva, tedaj ga je treba povabiti pred odbor kjer se mu da priliko svoji pritožiti in če odbor ne čuti moči rešiti vprašanje tedaj po pravilih izroči zadevo razsodišču in če tudi to

ne more rešiti vprašanja pride pred članstvo, ki je vrhovni sodnik vsega društvenega življenja in nehanja.

Tudi se mi ne zdi korektno govoriti v dvomljivih besedah in neki filozofični mešanici, kajti na ta način se niti ne ve komu je namenjeno ter se marsikateri član odstrani brez navedbe vzroka.

Kar se tiče namigovanja predavatelja o nekih interesih, ki jih imajo nekateri od društva, mislim, da je teh zelo malo ter od teh malo nobenega. Potem sem gotov, da je treba za razvoj in napredek vsakega društva zelo mnogo žrtvovati v skupne svrhe naselbine; posameznik od tega nima ničesar. Tako je v vseh društvih na svetu in je v našem tudi.

Druga vprašanje pustim na strani, da preveč ne razvlečem. In prosim: če se morda čuti vsled tega njegova komentarja kdo prizadet, nisem tega hotel s slabim namenom, marveč sem si vzel samo malo več časa za razmišljanje in odgovoriti tako kakor jaz mislim glede nedelj-skega zborovanja. Potem ne prosim oproščenja, kajti kdor govori resnično kakor jo sam razume, ne greši.

Wence Lazarič

DOMAČA ZABAVA V "SLOVENSKEM DOMU"

V nedeljo 30. junija ob 4.30 se bo vršila v Slovenskem domu, ulica Gral. Cesar Diaz 1657, lepa domača zabava. Na sporedu bo burka v 2 dejanjih ki je prav primerna za današnje dni. Dalje več pevskih točk mešanega zbora in mladinskega odseka.

Po sporedu pa bo ples in prosta zabava.

IZ ROSARIA

VIDOVANSKA PRIREDITEV JUGOSL. ŠOLE V ROSARIU

Odbor Jugoslovanske šole sporoča rojakom iz Rosarija in okolice da bo priredil dne 30. junija veliko šolsko prireditev v ulici 1. de Mayo 1159, v dvorani, katera je rojakom že dobro poznana.

Prireditev prične točno ob 16. uri. Šolarji se za to prireditev marljivo pripravljajo, da nam zopet pokažejo kaj so se naučili v jugoslovanski šoli.

Zatorej rojaki in rojakinje ne zamudite te prelepe prilike, na kateri bomo slišali naše malčke predstavljati v materinem jeziku.

Spored objavljamo na drugem mestu.

Odbor

Rubesha Branko, konzul v Rosariju

G.P.D.S. v Villa Devoto

VABI

vse cenjene rojake in rojakinje na domačo zabavo, ki se bo vršila v nedeljo, dne 23. junija v društvenih prostorih Calle Simbrón 5148.

Odbor.

Odprite pri nas

hranilni račun s samo \$ 5.—

Cenjeni slovenski koloniji stojimo radevolje na razpolago, za vsa pojasnila v vseh bančnih operacijah.

Jugoslovanski Oddelek

Naznanilo

Kot je bilo že pred časom objavljeno, je Slovensko osnovno šolo v Villa Devotu prevzelo G.P.D.S. v Villa Devotu v svojo oskrbo. Ker pa se dosti povprašuje, kako in kaj je o tej zadevi bomo v kratkih besedah pojasnili stvar.

Članstvo G.P.D.S. je na svojem zadnjem članskem sestanku o tej stvari debatiralo ter sklenilo sledeče:

Tečaj slovenščine se nadaljuje z istim programom kot dosedaj ter zmerom pod vodstvom gospe učiteljice Miklavič-Bajtove. Razlika obstoji samo v tem, da se Slovenska osnovna šola v Villa Devotu, kot se je dosedaj nazivala, izpremeni v društveni naraščaj G.P.D.S. S tem se priklapi društvu kot odsek pod vodstvom centralnega društvenega odbora G.P.D.S.

Obiskovati te tečaje imajo pravico vsi otroci slovenskih starišev brez razlike so društveniki ali ne. Tečaj začne prve dni junija t. l. Tem potom vabimo vse starše da napravite svojo dolžnost.

Glede inventarja osnovne šole se je izročil dvema članoma v varstvo z namenom, ako bi se ustanovila samostojna slovenska šola v Devotu z istim ciljem in programom kot je omenjeno v zadnjih lanskih pravilih se izroči dotični ustanovi. Do takrat pa ostane v društveni oskrbi.

Toliko javnosti na znanje.

Odbor

G.P.D.S. v Villa Devotu.

SESTANEK V "SLOVENSKEM DOMU"

Napovedano predavanje v "Slovenskem domu" s eni vršilo, ampak je bil le sestanek. Na tem je bilo govora izključno o društvenih zadevah. Ciklus predavanj bo pozneje, o čijih bomo pravočasno javili.

Sestanek je bil dobro obiskan in je bilo poleg članstva navzočih tudi nekaj članov Gosp. podp. društva iz Ville Devota, Ljudskega odra in drugi.

OBJAVE POSLANIŠTVA

Kr. jugoslovansko poslaništvo poziva sledeče izseljence, da se zglase:

Nastav Antun iz G. Bukovea. Zadnjikrat se je javil iz provincije Santa Fe.

Cezner Julija. Pred kratkim je stanovala v ulici Pino 3076, Bs. Aires.

Okiljević Petar iz Krtola. Leta 1931 se je javil iz Buenos Airesa.

Blatnik Alojzij. Nima podatkov.

Kdor bi od izseljencev vedel za naslov od katerega zgoraj imenovanih, je naprošen, da ga javi poslaništvu, ulica Charcas 1705, Buenos Aires.

Zinka Milanov v civilni obleki

"SLOVENSKI DOM"

VABI

na prireditev, ki se bo vršila v nedeljo 30. junija ob 4.30 popoldne v društvenih prostorih, ulica Gral. Cesar Diaz 1657 s sledečim

SPORED:

1. D. Doktorič: NAŠA BOL, poje mešan zbor
2. F. Venturini: BREZ SPANJA, poje mešan zbor
3. F. Venturini: ROŽICI, poje moški zbor
4. N.N.: KO ŠTUDENT NA RAJZO GRE, poje mešan mladinski zbor.
5. F. Venturini: NOCOJ, OH NOCOJ, poje mešan mladinski zbor
6. Igra v 2. dejanjih: ŽENSKA REPUBLIKA.

Po sporedu običajna prosta zabava in ples.

ODBOR

Slovensko šolsko društvo v Rosariu

Vabi na proslavo

"9. JULIJA" in "VIDOVEGA DNE",

ki se vrši v dvorani 1. de Mayo 1159, dne 30. junija

točno ob 4ih popoldne.

SPORED:

1. Argentinska in Jugoslovanska himna.
2. "Kosovo" — Deklamacija.
3. "Pet zamorčkov" — Vesela igrca.
4. "Kako umire Dalmatinac" — Deklamacija.
5. "Soči" — Deklamacija.
6. "Pizzicato" — Solo-ples.
7. "Ples Japonk".
9. "Junaški krojaček" — Pravljična v dveh slikah.

Muzikalni del v oskrbi Bertice in Iva Rubese.

Po končanem sporedu ples in prosta zabava.

Vsi iskreno vabljeni!

Slovenci doma in po svetu

CENE RASTEJO

Pri vseh življenjskih in gospodarskih potrebščinah se cene v zadnjem času, posebno pa v zadnjih mesecih stalno dvigajo, pri nekaterih precej hitro. Meso je v Gorici poskočilo približno 2 liri pri kilogramu; živa teža goveje živine se plačuje že po 5.50 lir. — Fižol stane v nadrobni prodaji okrog 6 lir. — Drva za kurivo so se v mestih od 18 lir za kvintal dvignila na 22 lir in čez. — Lesna kupčija v splošnem cvete, izsekavanje pa postaja že pustošenje in ne obeta nič dobrega. Po mnogih rebrih se kažejo že golčave in maloštevilni gozdovi se redčijo in padajo. Uničevanje našega skromnega gozdnega zaklada postaja že nevarno in lahko usodno. Ne vemo, kam bomo prišli, če naših kmečkih gospodarjev še o pravem času ne bo srečala zdrava zavest, da vabljive vsote, ki jih potegnejo za les, hitro kopnijo, lesovi pa počasi rasejo. Bilo bi grozno, če bi naši najpremožnejši predeli dežele radi kratkovidnega gospodarjenja zapadli obubošanju. — Vinske cene so tudi močno poskočile. V Brdih in v Vipavski dolini je cena na kmetih že preokračila 2 liri za liter; govorijo že o 2.20 lirah. Škoda, da so vinske kleti že povsod skoro prazne. Kraški teran, ki ga je pa zelo malo, se še ni razgibal na trgu, imel bo pa gotovo visoko ceno, 3 lire liter bo najbrže že nastavna cena.

ŠTEVILNI POŽARI

Trst. — Za velikonočne praznike se je pripetila v Dornbergu velika požarna nesreča. Ko so bili na veliki petek skoro vsi vaščani v cerkvi, so nekateri opazili, kako švigajo ognjeni jeziki iz hiše posestnika Ivana Rijavca na Brdu. Požar se je z veliko naglico razširil na celo poslopje. Ker ni bilo gasilcev, je ogenj kaj malu vse vničil. Reševala je, kar se je dalo, samo gospodinja, ki je ostala sama doma. Škodo cenijo na 50 tisoč lir in le malo je kritega z zavarovalnico. Uničeno je vse žito, orodje, pohištvo in ostalo. Šele kasneje so prišli gasilci iz Gorice, ki so ogenji omejili in rešili hlev ter obvarovali sosednje hiše.

— Pred nekaj dnevi je pričelo goriti v seniku last Ivana Grudna v Godoviču. Nesreča je hotela, da se je požar razširil še na ostale hiše, ki so bile v neposredni bližini. Oblasti so bile ta koj alarmirane o nevarnem požaru. Kmalu so bili na kraju nesreče idrijski gasilci in njihovi tovariši iz Črnega vrha. Pomagali pa so jim tudi jugoslovanski gasilci iz Hotedrišice. Po polnoči (požar je začel zvečer) pa so prišli še poklicni gasilci iz Gorice. Vsem tem so pomagali še vojaki. Zaradi pomanjkanja vode je bilo požar težko gasiti in

so se bolj omejevali na zavarovanje bližnjih objektov. Po mučnem poslu je bil naslednjega dne požar popolnoma pogasjen. Goriški gasilci so se v imenu vseh zahvalili jugoslovanskim gasilcem za brezprimerno požrtvovalnost. Škoda je zelo velika in znaša 100.000 lir. Zgorelo je poleg drugega 140 stotov sena in avtomobil.

— V Škocijanu pri Kopru je prišlo goreti v stanovanju baronice Helene Hagginosta vd. Nulli. Gasilec se je posrečilo ogenj omejiti na levi del stavbe, ki je popolnoma razdejana. Škodo cenijo na 200.000 lir. Poleg pohištva oblek in raznovrstnega blaga, je zgorelo tudi precej denarja.

ČUDNA PRAVICA

Trst. — Ni dolgo od tega, odkar je tržaško-koprski škof na ponovne intervencije kočno uvedel zopet slovenščino in hrvaščino v maieni semenišču v Kopru za bodče duhovnike tržaško-koprske škofije. Sedaj pa je sicer dalje dovolil tečaje teh dveh jezikov, pač pa je prepovedal gojencem med seboj govoriti v svojem slovenskem ali hrvaškem jeziku.

PRED SODIŠČE PRIDETA

Ajdovščina. — Trošarinski stražniki so na cesti pri Ajdovščini preiskali dve sumljivi ženski, pri katerih so našli velik vrč s 13 litri žganja. Zaradi tega bosta morali odgovarjati pred sodiščem.

FRANČIŠKA BAČAR UMRLA

Ustje na Vipavskem. — Gospa Frančiška Bačar, soproga zdravniškega dr. Justa Bačarja, ki služi v Jugoslaviji, je več let živela pri doktorjevem bratu na njegovem rojstnem domu v Uhanjah. Po daljšem bolehanju je 47 letna gospa sedaj umrla.

POMOČ DRUŽINAM

Za družine ponesrečenec v raškem premogovniku v Istri je vlada nakazala 120.000 lir kot prvo pomoč. Zavod za zavarovanje proti nezgodam pa je v isti namen izročil pristojnemu oblastvu 300.000 lir.

DRZNA TATVINA

Dornberg. — V Dornbergu je neki drzen umazani izrabil cerkveno pobožnost v svoj umazani posel. Udrl je v hišo Zdravka. Doplikarja ter v njej prav zločinsko gospodaril. Ukradel je 950 lir v gotovini, zlato uro z verižico, vse salame in mnogo perila ter pojedel in odnesel tudi nekaj velikonočnih dobrot. Tatu orožniki pridno zasledujejo in je upati, da bo kmalu pod ključem.

ODLIKOVANJE MATER S ŠTEVILNIMI OTROKI

Gorica. — V nekdanji dvorani Trgovskega doma je bila pred dnevi svečanost podelitve častnih kolajen, ki so bile podeljene v imenu min. predsednika Mussolinija 338 materam iz goriške pokrajine in podelitev denarnih nagrad. Svečanosti so prisostvovali predstavniki vseh oblasti na Goriškem s prefektom na čelu. Po svečanih govorih in ostalih formalnostih je sledila razdelitev nagrad najmlajšim zakonskim parom, ki so v najkrajšem času imeli

največ otrok. Prvo nagrado 2000 lir je dobila družina Jakoba Rupnika, 35 letnega kočarja in Tereze Reven, stare 38 let iz Črnega vrha. V 12 letih sta imela deset sinov, zadnjega šele pred kratkim. Drugo nagrado 1500 lir je dobila družina Humberta Passadoria iz Romansa z osmimi sinovi. Tretjo nagrado 1000 lir je dobila družina Evgena Rusijana, kmetovalec, starega 36 let in 33 letne Zofije Velišček iz Krmina, ker sta v trinajstih letih srečnega zakona imela osem sinov. Po podelitvi nagrad je sledilo odlikovanje 338 mater s številnimi otroci. Listi niso prinesli njihovih imen, gotovo pa je bila med njimi večina domačink.

SMRTNA KOSA

Vipava. — Umrla je ga. Marija Poniž, sestra dekana Krhmeta v Postojni. Na zadnji poti so jo spremljali v velikem številu.

TRŽAŠKE NOVICE

V tržaški pokrajini so podpisali za 182 milijonov lir novega devoltnega državnega posojila. V primeri z goriško pokrajino, ki je dala deset milijonov, je to zelo visoka številka, ki zgovorno priča o gospodarskem ustroju in stanju Julijske Krajine. Kjer je trgovina in velika obrt, je še nekaj denarja; kmečki deli dežele so pa res revni.

SMRT TRDNE NAŠE KORENIKE

V soboto, 23. marca je v Biljah pri Gorici umrl v 76. letu starosti g. Ivan Nemec, lastnik opekarne in posestnik. Rajnik je bil izredno skrben gospodar. Zlasti je globoko ljubil zemljo in jo z vso pridnostjo obdeloval. Čeprav že ves slab, je še dan pred smrtjo šel v svoj vinograd. Svojo življenjsko moč je črpal iz globokovernega srca.

ITALIJA GRADI V ALBANIJI NOVE ŽELEZNICE

Italija bo začela graditi novo železnico iz Drača na Elbasan do Labioti, kjer so velika ležišča rudnin. Železnica bo dolga kakšnih 100 km in bo veljala približno pol milijarde dinarjev. Italija bo iz Labiotija izvažala železno rudo in krom. V načrtu je tudi nadaljevanje železniške proge do Florine v Grčiji. Toda ta odsek bi gradili pozneje. V načrtu imajo tudi železniško progo iz Dra-

FOTOGRAFIJA "LA MODERNA"

VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU

Ne pozabite

FOTO "LA MODERNA"

S. SASLAVSKY

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

Najnovejšo blago za leto 1940

SUPERLAN in CAMPER

dobite v zalogi v krojačnici

"PRI ZVEZDI"

Ugodno priliko nudim svojim

klijentom s plačevanjem na mesečne obroke. — Obiščite me in

se boste sami prepričali

Cene nizke.

Za obilen obisk se priporoča

rojnikom

STANISLAV MAURIĆ

TRELLES 2642 U. T. 59-1232

ča v prestolnico Tirano.

Seveda, če ne bo zajec pot pretek.

PIJANČEVANJA GA JE HOTELA ODVADITI

Kmet Franjo Panišič v vasi Lapoveh pri Djakovu je rad pogledal pregloboko v kozarec. Če je vinjen prišel domov — in to se je zgodilo skoraj vsak dan — je v njem oživila junaška kri njegovih prednikov, ki so Turkom prizadejali marsikak poraz. Ker pa Franjo ni imel pred seboj Turkov ali drugih sovražnikov, se je spravil nad svojo ženo, ki jo je skoraj vsak večer pošteno pretepel. To je bilo ženi končno preneumno in sklenila je možu pošteno zagosti, da bi ga odvadila pijančevanja. Ko je Franjo spet prišel domov pošteno nadelan in se, potem ko je ženi dal lepo porejlo batin, zadovoljen vlegel v posteljo, kjer je kmalu začel glasno smrčati, se je žena priplazila k postelji, mu zvezala s kupaj roke in tudi noge ter ga nato z močno vrvo privezala na posteljo. Nato je tudi ona enkrat zadovoljna legla spat. Ko se je Franjo naslednji dna zbudil in se ni mogel premakniti, je poklical ženo in ji ukazal, naj ga odveže. Povelje se je kmalu spremenilo v ponižno prošnjo, toda žena se je le smejala in šla pojoč na svoje delo. Mož je divjal in kričal, prosil in moledoval, posebno, ko se je začel oglašati glad in mu žena ni ponudila niti kosčka kruha. Še bolj ga je pa mučila žena. Pa tudi vode mu žena ni hotela dati. Sklenila je, da bo zakrknjena grešnika omehčala, da bo kakor surovo maslo. Pet dni in pet noči je pustila v postelji svojega moža, ki je postajal vsak dan slabši in je končno ležal že napol v omedlevici, stradal in žejeval. Šesti dan je k sreči prišla moževa mati slučajno na obisk in je rešila svojega nesrečnega sina muk. Zdi se, da je Franjo popolnoma ozdravljen od pijančevanja. Ko je prišel spet k moči, se ni spravil nad ženo in se maščeval, marveč je obljubil, da ne bo nič več pijančeval. Njegova mati pa s tem nikakor ni bila zadovoljna in je svojo snaho naznanila orožnikom, ki sebo morala zagovarjati pred sodiščem.

ADAPTACIJA CESTE IZ GORICE DO POSTOJNE

Gorica. — Že delj časa je, kar so začeli z deli na cesti, ki pelje iz Gorice po Vipavski dolini do Postojne. Na odseku iz Gorice pa skoraj do Šempasa je adaptacija ceste že gotova. Pri delih je zaposlenih tudi nekoliko domačinov iz okoliških vasi, vendar uprava ne zaposli več kot enega iz posamezne družine. Na Ljaku, pod Osekom in pri Dobravljah je cestna uprava odkupila od domačih posestnikov primerna zemljišča, kjer bodo sezidali stanovanjska poslopja s pritliklinami za cestarje. Nekateri deli te ceste so bili zadnje čase v obupnem stanju in je bil skrajni čas, da so se merodajni faktorji odločili za temeljito popravilo.

OBSOJENI NA KONFINACIJO

Postojna. — V košanski dolini je vedno dovolj dogodkov, ki so vredni, da jih zabeležimo. Med tem ko nestrpnost pričakujemo izida razprave proti obtoženim umora, ki je bil lansko leto razkrinkan v naši vasi, smo doživeli drugo senzacijo. Pred kratkim je bilo aretiranih več mladeničev, ki so se drznili postaviti se po robu domačemu učitelju. Trije izmed njih, in sicer Pupis Anton, Adam Anton in neki mladenič iz sosednjega Kala (pri St. Petru) su bili postavljeni pred tržaško konfinacijsko komisijo. Pupis Anton, ki je bil svojčas že konfiniran, nato pa deležen amnestije, je bil sedaj obsojen na 4 leta konfinacije brez pravice do amnestije. Adam Anton je dobil 2 leti konfinacije, mladenič doma s Kala pa eno leto.

smo doživeli drugo senzacijo. Pred kratkim je bilo aretiranih več mladeničev, ki so se drznili postaviti se po robu domačemu učitelju. Trije izmed njih, in sicer Pupis Anton, Adam Anton in neki mladenič iz sosednjega Kala (pri St. Petru) su bili postavljeni pred tržaško konfinacijsko komisijo. Pupis Anton, ki je bil svojčas že konfiniran, nato pa deležen amnestije, je bil sedaj obsojen na 4 leta konfinacije brez pravice do amnestije. Adam Anton je dobil 2 leti konfinacije, mladenič doma s Kala pa eno leto.

ODPUST DELAVCEV IZ INDUSTRIJSKIH PODJETIJ

Trst. — Po grozni nesreči, ki se je pripetila v rudniku pri Raši, je ravnateljstvo odpustilo okoli 1500 delavcev, po večini domačine iz bližnjih krajev, to pa zaradi tega, ker se odslej morajo v jami držati predpisov za varnost delavcev, katere so doslej zanemarjali. Zato pa ne more več toliko ljudi delati v rudniku.

Tudi v Trstu in sicer v novi rafineriji mineralnega olja pri Zavljah "Aquila" so začeli v velikem odpustiti slovenske delavce, ker niso vpisani v fašistični stranki.

ZAPRTA TRGOVINA

Trst. — Dne 8. aprila t. l. so aretirali slovenskega trgovca v Trstu Rudolfa Bidoveca obenem z nekim Luigijem Samuelom. Očitati so jima, da so poskrili večjo količino mila in ga niso hoteli prodajati strankam. Toda že tri dni pozneje sta bila oba oproščena in izpuščena, ker nista zakrivila nobenega prestopka proti zakonu. Kljub temu pa je oblast zaprla Bidovecovo trgovino za mesec dni.

POMANJKANJE KONJ NA PIVKI

Št. Peter na Krasu, 1940. — Kaj takega pase še ni zgodilo pri nas kot sedaj, namreč, da bi ostali naši kmetje spomladi brez konj. Nenaden in izreden dvig cen konjem — naj pri tem pripomnimo, da je neki kmet prodal par res lepih konj za 14.000 lir (štirinajst tisoč lir) — in veliko povpraševanje po njih, vse to je marsikoga napotilo, da je konje, ki jih je sicer vzdrževal za svojo domačo uporabo, prodal. Vsak je pri tem računel samo na to, kako lepo vsoto bo zaslužil pri izkupičku. Medtem pa je nastal zastoj uvoza konj iz Jugoslavije, ki je bil prej izredno velik in raznovrsten. In tako so naši kmetje sedaj na pomlad, ko vsak še manjši posestnik tako nujno potrebuje živino, ostali brez konj. Cene se še vedno dvigajo, povpraševanje po konjih je vedno bolj živahno, konj je pa čim dalje manj.

Od koder že prideš k

DI FRANKU pojdi

RESTAVRANT

"La Corneta del

Cazador"

RECONQUISTA 458

U. T. 31-5878 Buenos Aires

Prvovrstna kuhinja.

Domača in uvožena vina ter

prava bosanska slivovica.

Pozor

Prodajam zemljišča na 120 mesečno odplačevanje od 28 pesov mes. naprej; in hišo z 2 sobama, kopalnico in kuhinjo, nasproti italijanske tobačne trdnice, s \$ 2.500 takoj in ostalo na obroke.

Informiraj se: VALDES
Moliere 2746 — U. T. 64-2938
Villa Devoto

AKO HOČETE BITI ZDRAVLJENI OD ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA

zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMŠKIH NAČINIH KRVNE IN KOŽNE BOLEZNI

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Že ske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9 do 12 in od 15 do 21 ure.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

Rojaki

Predno si naročite obleko

OBISČITE

KROJAČNICO

Cirila Podgornik

CENE ZMERNE

TINOGASTA 5231

Villa Devoto

Dr. S. M. MILATIĆ

Zdravnik splošne medicine

Diplomiran na vseučilišču v Zagrebu in Rosariu.

Specijalist za notranje bolezni moških, žensk in otrok.

Za kožne in venerične bolezni.

Sprejema vsak dan od 15 do 18 ure.

Viamonte 1641 - 1. nadstr.

U. T. 42, Callao 3035

Buenos Aires

"Nova Slovenija" v kraju kjer kraljuje večna pomlad

Zanimivo za one, ki žele živeti v miru in blagostanju a ne potrebujejo udobnosti velikih mest; ki imajo pionirski duh in zadostna sredstva. Rabi se 100 družin.

Davna prerokovanja se izpolnjujejo. Leto 1940 prineslo je Evropi in svetu grozote vojne; zatem pridejo bolezni, revščina in nato zopet trdo delo, da se zgradi ono, kar se je porušilo. Dvomimo, da bo to trpljenje doprineslo v doglednem času do vseobčnega blagostanja in socialne pravice.

Tudi tukaj se občutijo že posledice vojne in v bližnji bodočnosti se bodo občutile še bolj. Tisti ki ste za mirno, svobodno in pošteno življenje, in kar je najbolj važno, za življenje brez strahu za bodočnost; tisti, ki imate izglede, da bi kaj več dosegli tukaj nego je negotovo življenje delavca v tovarni ali delavnici, ki družini ne morete nuditi večjih ugodnosti, kakor je življenje v "conventillu" iz dneva v dan, brez gotove oskrbe za otroke; tisti, ki imate kakšno hišico že na pol plačano in ki veste, da več kot toliko se ne boste mogli preriniti naprej; prečitajte sledeče vrstice pazljivo, pretehtajte hladnokrvno vse ugodnosti in vse težave zvezane s tem, kar se ponuja. Vsaka stvar ima dva konca, tudi ta ima dobre in slabe strani. Stavite na tehtnici in če pridete do zaključka, da je dobro, odločite se in ustrajajte pri odločitvi.

Eden izmed naših rojakov, ki je že 1923. leta prišel semkaj v Argentino, je pred leti navezal stike z rojakom, ki se nahaja v Salezijanskem zavodu v bližini mesta Macas v Ekvadorju. Podatki tega rojaka-salezijanca, kakor tudi podatki vzeti iz knjig o provinci Oriente v Ekvadorju, prikazujejo pokrajino, ki se nahaja v bližini omenjenega samostana kot pravi raj na tem svetu. Na kratko: povprečno življenje domačinov, indijcev, je 60 let; podnebje je vedna pomladansko, nikdar ni mraza izpod 15 stopinj nad ničlo, in nikdar ni vročine, ki bi presegala 30 stopinj; dežuje vedno dovolj da ni občutiti nikdar suše; rastlinstvo je naravnost bohotno; raste kakao, kava, gumijevo drevo; usakovrstno tropično in subtropično sadje kakor: banane, ananas, chirimoya, palta, pomaranče, limone itd.; raste usakovrstna zelenjava, stročnice, bombaž, riž, sladkorni trs, tobak, datlji, vanilja, moškati orehi, žitarice in kot primer je koruza ki daje tridesetkratno količino in trikrat na leto; trta je v obilici v divjem stanju; trava za pašnjo zraste kar tri metre visoko; narava je prekrasna, hribi in doline; gozdovi bogati usakovrstnega lesu in celo neprodni; lov obilen in golazni mnogorabi; reke zlatonosne in polne rib; življenje je zelo poceni; za golo življenje ni potreba velikega truda.

"Priporočal bi Slovincem, ki bi se tukaj naselili" — tako piše slovenski duhovnik-salezijanec — "da štiri dni obdelujejo polje in dva dni da uporabijo za iskanje zlata v rekah, — čeravno sem mnenja, da je poljedelstvo boljše zlato od onega v rekah." Domačini, indijci, so miroljubni ljudje in spoštljivi napram belcem, delajo za 1 sucre na dan in hrano (1 sucre je \$ 0.30). Do kraja se pride po šestdnevnem potovanju (sto kilometrov od železnice), po slabih poteh, vendar bo čez leto žegotova cesta, ki bo vezala pokrajino z drugimi trgovskimi središči. Ravno zato, ker je kraj oddaljen od železnice, najbližja postaja železnice je Rio Bamba, mesto z 50 tisoč prebivalci, in cest, ni še naseljen kakor bi lahko bil in država favorizira naseljevanje s tem, da daje do 200 hektarjev zemlje popolnoma zastonj vsaki družini; priznava naseljencem druge olajšave, kakor na primer, brezplačno vožnjo po železnici, neplačanje carinskih taks za orodje in druge predmete, ki jih priseljenec uveže v državo in dr.

Ekvatorska vlada je že — na podlagi posredovanja omenjenih naših rojakov — označila in dovolila razsežen kompleks zemlje, kjer naj bi se ustanovila "NUEVA ESLOVENIA" ali "NUEVA YUGOSLAVIA", kakor bi se pač naseljencem zdelo primerno jo imenovati. Inicijator te zadeve ima v rokah originalen spis, katerega je prejel preko ekvatorskega konzulata, v katerem se govori o koncesiji tega zemljišča. Da zbere zadostno število kolonov, vrnil se je bil v domovino. Tamkaj je našel hitro mnogo ljudi, izpod Italije kakor tudi iz ugoslavijske, ki so bili pripravljeni takoj odpotovati v "obljubljeno deželo" — "Nuevo Eslovenio" —, toda vsled razmer, ki so se predvidevale in ki sedaj vladajo v Evropi, ni bilo mogoče dobiti dovoljenja od oblasti za izselitev. Toda, če ni mogoče zbrati zadostnega števila ljudi v Evropi, mogoče ga je zbrati tukaj. Rojaki! Kdor je zato, da ustanovi malo domovino v tujini, v združništvu, v miru, v neodvisnosti in svobodi in s skupnimi silami, kdor razpolaga z \$ 1.000.— naj se prijavi na: Fr. C. na uredništvo Slovenskega lista. Sklical se bo sestanek, na katerem se bo podalo natančnejše podatke. V prihodnji številki bomo objavili članek, ki ga je o tej zadevi prinesel Slov. dom, Ljubljana, 11. oktobra 1939, in pozneje, ako bo mogoče, dopise našega rojaka-salezijanca, iz Macas-a in originalen prepis, iz katerega se razvidi, da je ekvadorska vlada že določila zemljišče za našo naselbino, 2.000 m. nad morjem.

Fr. Cr.

Pomen vrtnarstva v bližini mest

Kmečki človek ne pogrša naravnih krasot, ne pogrša polj, vrtov, sadovnjakov, ker je vsak dan z njimi in ni odtrgan od te sreče kot meščan, delavec in obrtnik. Ob njegovi hiši, poljih in travnikih, povsod, kamor pride, ima park, ima vrt, ki ob vsakem novem naravnem pojavu prinese govornice vsej družini. Na vrtu je zacvetela prvič jablana, na oknu in pred hišo cvetlice, ki so bile komaj lani zasejane ali posajene. Vsega tega se kmetova družina veseli.

To bogastvo domačih polj in domaćega vrta pogrša mestni človek. Mestni človek išče z vso ljubeznijo svoj košček domače zemlje in dom, kjer se lahko odpočije, osvoboditi najde spet samega sebe. Vrt mora biti praktično, estetično in idealno urejen. Posebno je to važno za vrt malega človeka, ki mora v vrtu najti ne samo razvedrilo, ampak tudi korist. Ta vrt ne sme biti meščanski, kjer so s peskom posute široke poti. Vrt malega človeka mora biti danes donosen. Na njem mora mali človek pridelati toliko zelenjave, da mu je ne bo treba kupovati, da je bo družini v izobilju in da bo na razpolago tudi v zimskem času, ko je zelenjave najmanj in je najdražja. Namesto obilnega pridelka zelenjave najdemo na meščanskih vrtovih čudne reči: pisane škrate, rdeče gobice, bleščave steklene lučke, torej reči, ki na vrt ne spadajo. — Zelenjava je za človeka zdrava in razpoložljiva, da pa je vir dohodkov, nam pričajo tržne cene.

V bližini mesta je zemljišče drago. Kdor ima svoje zemljišče, bo uredil vrt za trajno pridobivanje

zelenjave, oni pa, ki mora vzeti zemljo v najem, bo skušal iz zemlje dobiti čim večji dohodek. Izkušnja nas uči, da je za pridobivanje zelenjave najboljša zemlja komaj dobra. Zelenjava je nežna in okusna le tedaj, ako hitro raste in se razvija. To je mogoče doseči le na rodovitni, lahki, črni in globoki zemlji. Dobra vrtna zemlja je drobna se temna črnica. Takšna zemlja se hitro ogreje, na površju kmalu osuši, v notranjosti pa dolgo drži potrebno vlago. Vrtne zemlje ne najdemo v prirodi, sami si jo moramo pripraviti z umnim obdelovanjem in gnojenjem. Poleg obilnega gnojenja s hlevskim gnojem in kompostom jo izboljšamo, ako vsako drugo, tretje leto gnojimo tudi z živim apnom. Razen tega pa moramo vrtno zemljo prekopati v jeseni, da v zimi dobro premrzne in se navzame vlage. Pač pa se težka vrtna zemlja pokvari z umetnimi gnojili, ker se še bolj zgosti in zveže. Premoker in močvirnat svet nikakor ne sodi za vrt. Takšno zemljišče je treba najprej osušiti (drenaža), nato obdelovati, gnojiti in apnati. Celotna barva je važna za vrtno zemljo. Čim bolj je črna, tem bolj upija sončne čarke, tem toplejša je in ugodnejša za razvoj zelenjadi. Tudi lega je važna za vrt. Najprilagodnejša je ravna lega, pri nagnjenih odteka deževnica prehitro, naliči pa odnašajo zgornjo, obdelano vrtno zemljo. Vse kulturne rastline posebno vrtnina, rabijo mnogo sonca in zraka. Zato bodi lega kolikor mogoče sončna in zračna. Senčne, od visokih poslopij in visokega drevja zaprte lege niso ugodne. Po vrtnini rabi dovolj vode, zato je najbolj ugodna vzdolžna lega.

Za našega človeka je predvsem tudi važno, kako velik je vrt. To je odvisno od delovne sile, višine najemnine, od dobave gnojila, domače porabe zelenjave in od možnosti vnovčevanja. Če vzamemo nekaj zemlji — pridelek, je dolžnost, da zemlji to vrneš z gnojem, v katerem so one hranilne sestavine, ki smo jih potom rastline zemlji vzele. Če bi ljudje poznali poedine hranilne sestavine, bi lahko že po rastlinah samih ugotovili, kaj jim manjka (rumena, rjava barva — listja — pomanjkanje dušika, slabo seme — pomanjkanje fosforja itd.). Najvažnejša gnojila so naravna gnojila: hlevski gnoj, stranskišnik in kompost. Gnoj mora biti zrel, to se pravi odležan, razkrojen in star več mesecev. Starnišnik je enostransko gnojilo in je poraben le jeseni ali pozimi. Umetni gnoj pri vrtnarstvu pride le redko v poštev.

Vprašanje je, kaj naj gojimo, ka-

Ako hočete biti dobro in poceni postreženi obiščite

KROJAČNICO
LEOPOLD UŠAJ

V zalogi imam najmodernejše blago za moške in ženske!

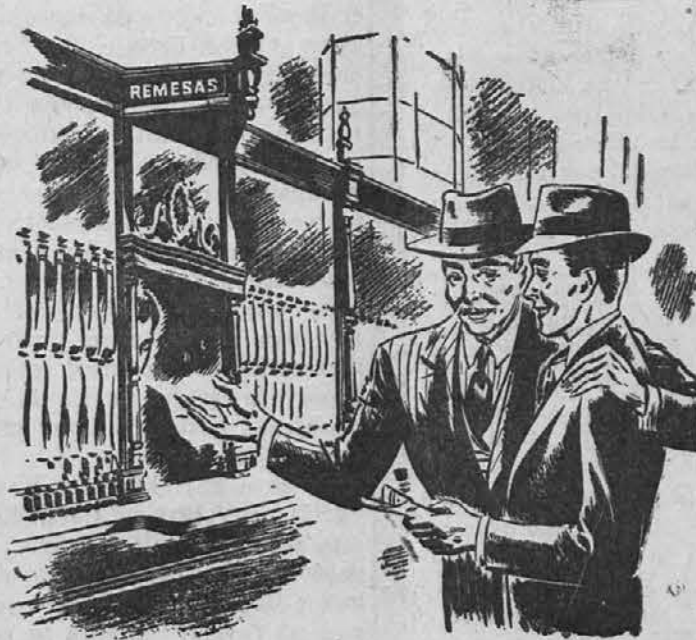
GARMENDIA

4947

La Paternal

V tem Oddelku jaz vlagam moj denar na varčevanje in ga nakazujem v domovino

Tisoči naših klientov Oddelka za nakazovanje denarja ga vlagajo na varčevanje v tem Oddelku, ker vedo, da bodo najhitreje postreženi in njihovi prihranki bodo zajamčeni z ogromnimi kapitali in hranilnicami te Banke.

NAKAZILA SO IZPLAČANA V NAJKRAJŠEM ROKU

Pomnite, da denar naznačen v Jugoslavijo in Italijo preko Banke Boston je izplačan prejemniku v najkrajšem roku in z največjo varnostjo brez kakih stroškov ali odbitkov od strani prejemnika s povratnim potrdilom, dostavljenim Vam svoječasno kot dokaz v redu izvršenega izplačila. Uverite se tudi Vi o tem koristnem načinu.

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99 — Bm é. MITRE 562

Alsina 999 — Pueyrredón 175 — Bdo. de Irigoyen 1578

Avda. Gral. Mitre 301 (Avellaneda), Córdoba 1223 (Rosario)

POVERJENJE — VLJUDNOST — SIGURNOST — BRZINA

tere vrste zelenjadi. Najlažji odgovor je: to, ki jo predvsem rabimo za sebe, ki jo na trgu primanjkuje in ki je najdražja. Mnogi ljudje ne poznajo niti najenostavnejše zelenjade in vse premalo cenijo zdravo in tečno zelenjad.

**POSLUŽUJTE SE
PODJETIJ, KI
OGLASUJEJO V
NAŠEM LISTU!**

Ana Chrpova

Slov. babica

dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovincem. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621

U. T. 38, Mayo 8182

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

RAZPOLAGA Z 10 SPECIALIZIRANIMI ZDRAVNIKI ZA VSE BOLEZNI

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost, razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni. Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obisk, jetrah, želodcu, živčevju itd.

Rayos X, Analisis

Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21. V nedeljah in praznikih od 9—12. GOVORI SE SLOVENSKI SUTPACHA 28

SLJIVOVICA

ŽGANJE

PELINKOVEC

VERMUT

Zlatko Badel

Avenida Maipú 3146-50 Olivos F.C.C.A.

U. T. Olivos (741) - 1304

Pazi na obleko

So ljudje, ki se jim za malo zdi, da bi pazili na svoje stvari. Nekakšna velikopoteznost za slikovitost in romantiko jih razganja, da svoje obleke kar po sobah trosijo okoli. Z nekakšno podivjano nepotrpežljivostjo vržejo s sebe svojo "kožo" in jo pustijo, kamor odpade z njih. Naj si hlače še tako želijo, da bi jih kdo lepo pravilno obesil, kar obsojene so, da "pretolčejo" svoj čas na stolu, na postelji ali tudi na tleh. Ni čudno, da so potem gube vse kaj drugega kakor "na britev"! In hlače, ki sicer tako lepo pristojajo, so take kakor so železne peči. Medtem ko jopič obupano poveša roke, se telovnik skuša zaman postavljati in ždi neopaženo kje v kotu. Ovratnice krasijo tla kakor ovijalke. Ni niso boljše, če stopamo nanje. Kar se pa nogavic tiče, pa si je ena izbrala prostor pod posteljo za prenočišče, druga pa dremlje zadaj za nočno omarico.

Zjutraj se začenja veliki lov na obleko. Kakor razkačeni bog maščevanja divjaš po stanovanju, da s težavo zbereš razkropljene ovčice skupaj. Trpki in srboriti samogovori spremljajo to ljubko tihožitje: spodnjih hlač ni moči najti, ker tičijo v vrhnjih hlačah; copate so na zagonečen način izgubili; nogavice so skrivaj pobegnile; trdi ovratnik je čí pod železnim pepelnikom; telovnik se je pa nemara sploh spremenil v nič.

Niso le ljudje taki, da izgubijo zupanje vase, če slabo ravnamo z njimi. Tudi oblačila so takšna. Če jih brezbržno zavržemo, izgubijo samozavest in zaidejo na kriva pota. Hlače, ki se v njih iz lagodnosti uležejo na posteljo, se spremenijo v zmaličeno bitje iz blaga. Dno hlače, ki zaman kopri po toploti blazine na stolu, izvrši samomor in se oguli. Ovratnice pozabijo na lepo vedenje in se spreemni v motvoze. Celo najpotrpežljivejši klobuk bo zameril, če se zmeraj usedeš nanj. Jopiču se od žalosti zaradi slabega ravnanja skrčijo vsi šivi. Rokava se skrčijo in od same bridkosti dobita grde gube. Namesto da bi prah izginil, se z velikim tekom začre v tkivo. Na jopičevem ovratniku nastanejo mastni madeži, ki zaman koprijo po smrti. Med otoki mastnih madežev je le težko spoznati prvotno barvo blaga. Ubogemu jopiču ni usojeno, da bi bil po svojem prepričanju "zveličan".

Celo najlepša obleka, ki jo naredi najboljši krojač, izgubi ravnotežje in brezbržno zmigava s podložnimi rameni, če tako slabo ravnaš z njo. Zatorej je treba zmeraj pomisliti, da so obleke naše prijateljice. Prav malo energije je treba za to, da lepo ravnaš z nogavicami. Tem bolj boš pa potem vesel, če bo kak modni strokovnjak rekel o tvoji, štiri leta stari obleki, da je pravkar nova.

Več potrpljenja pri slačenju. Nekateri mečejo obleko s sebe, kakor bi jim na živem telesu gorela. Vlečejo jopice, kakor bi vlekli za vrvi pri zvonec za alarm. Srajco si kar trgajo čez glavo — in tako dalje.

Zenske so povprečno bolj skrbne kot moški. Navadno se z isto skrbnostjo slačijo kakor pospravljajo kako pisalno mizo. Medtem ko si vneto prizadevajo, da bi svojemu romantično-podivjanemu možu dajale dober zgled, spravljajo svoje stvarce s tako redoljubnostjo, kakor bi krasile oken izložbo. Mimo tega imajo oseben čut, da odkrivajo madeže. Večina žensk je kar bolešno vnetih za madeže. S sokoljim oč-

som odkrijejo najmanjšo senco kakor nove tvorbe lis in peg. Pa je prav tako, saj so moški večidel taki, kakor je namizni prt pot končani večerji. Namesto da bi razgrnili prtič po sebi — nekateri se ga kar bojijo — uporabljajo svoj telovnik kot lovač za kapljice.

A tudi med ženskami je nekaj takih, ki so izven reda. Nekatere so naravnost ponosne na to, da so v kuhinji oblečene kakor v salonu. Umestno se jim zdi, da cvro jajca v najlepši obleki. In da drgnejo podnice v svilnenih čevljičkih. Strah jih je predpasnika, češ da bi ne bile preveč kuhinjske na pogled! Rajši se umažejo z mastjo, kakor da bi si opasale predpasnik. Pa vendarle predpasnik ne varuje samo obleke, marveč vpliva tudi domače, družinsko in je nekakšen ličen simbol domačnosti in kuharske vneme.

Se besedo o negi čevljev! Čevlji naj bodo zmeraj lični, prožni, namazani in morajo imeti zares "sijajno" življenje. Čevlji, ki jih ne negujemo, postanejo črtev prahu in razpokajo.

Pa še nekaj: kopita! Kopita so "hrbtenica" čevljev. Čevlji brez kopita izgubijo svojo "držo". Usnje dobi razpoke in gube in postane kakor šlapa. Zatorej ne smemo "stopati na čevlje"! Kopita so zato na svetu, da so čevlji "vzgojeni" in so lepega vedenja.

Nauk je pa tale: Če svoje stvari negujemo in varujemo; če jih zdaj pa zdaj skrtamo, iztepemo, izpršimo in odstranimo madeže; če jih likamo in večkrat prezračimo, zdržijo desetkrat dalje časa kot sicer — in prihranimo si čas in — denar.

Spomin na mamico

Kako nam bilo je lepo, ko imeli smo še mamico, vsi bili smo veseli in radi jo imeli.

A žal, da mnogo je prerano kruta smrt nam vzela mamo. Vse naše prošnje in solze vrnilo niso mamic.

Ko mameca zdaj v grobu spi, oko za njo nam sesolzi, saj izgubili nismo njo samo, temveč izgubili smo srečo vso.

Tihi naš je dom postal, odkar ni mamic; — radost, ki sem jo prej poznal, izliva se v gorje.

Pogled očeta je hladan, beseda topla ni. — Dom naš sedaj je pretesan, za nas prostora ni.

Pot nam kaže se od doma, razšli se bomo vsi. O, dragi dom, ljubezen moja, kako teško bomo šli!

Poprej, ko gremo odtod, vsi k mameci gremo na grob; da od nje se poslovimo, v spomin ji cvetja posadimo.

K molitvi sklenemo roke, grob orosile so solze. Počivaj v miru, mati moja, po svetu zdaj gre deca Tvoja!

To pesem sem pred kratkim dobil iz starega kraja. Ker je brez podpisa, mi ni znano, kdo jo je zložil in tudi pošilatelj ni omenil, kje jo je dobil.

V kratkih kriticah, namenjenih materi, otroci bridko tožijo svetu nad izgubo nenadomestljive ljubljene mamic. Zavedajo se, da so s smrtjo matere izgubili tudi svoje domačo ognjišče, da bo treba iti po svetu za vsakdanjim kruhom. Zdaj

Angleške čete na Francoskem. Zgoraj na sliki se vidi francoske vojake. V sredi sta francoski in angleški častnik, ki se pozdravljata. Spodaj pa so angleški vojaki. Če bo Francija sklenila mir, pa bodo angleške čete zapustile Francijo ter odšle braniti Angleško.

nimajo nikogar, kamor bi se zatekli ob času nesreče, žalosti in bolezní. Nesebično se raduje in je vesela, ako vidi, da so otroci srečni.

Nikdo ne razume boljše prošnje ali stiske otroka, kakor mati, katera nikoli ne odreče pomoči, akoravno dostikrat presega njene moči, ona zna že tako urediti, da pomaga.

Za nas slovenske izseljence, živeče daleč proč od rodne grude, imajo kitiče še večji pomen. Nešteto se jih je izselilo vsled prerane smrti matere. Drugi zopet so jo videli ob slovesu, k o so si voščili srečno pot in nasvidenje zadnjikrat!

Odhajajočemu ni niti na misel prišlo, da nebo nikdar več videl svoje matere in svojega doma. Vsaj ni nobeden mislil ostati v tujini več, kakor dve ali tri, kvečjemu pet let. Ali leta so prešla v desetletja a mnogotistih sinov in hčera naše domovine Slovenije, ki so se mislili vrniti v nekaj letih, počiva zdaj v zemlji ameriški — v tujini. Težka borba za vsakdanji kruh razdira družine, jemlje mater od otrok, otroci zapuščajo matere in domovine. Šele v tujini spoznajo, tuji med tujimi, kaj jim je bila mati in kaj jim je bil dom.

Prepričan sem, da nas je zelo veliko število, ki bi se po prvih mesecih bivanja v tujini najraje vrnili domov in le misel, da jih je doma tako že preveč pri skledi, par let, da bo kmalu minilo, potem bo pa še vse lepše, kakor je bilo prej, nam je lajšala precej trpko razočaranje v tujini. Sčasoma se pa človek vsemu privadi in zdaj mislimo, da sploh drugače biti ne more in smo vsak o svoji srečni in zadovoljni. Prvi upi se niso izpolnili, a zato ne smemo obupati; kdor obupa, za njega ni veselja na svetu. Vsi živimo v upanju na nekaj boljšega, ako pa mislimo trezno, pridemo do zaključka, da je zelo teško, da bi se tisto izpolnilo, na kar upamo. Upamo in misli nam nehotе vedno uhajajo nazaj v rojstni kraj k svojim dragim domov — k materi.

I. R., Brooklyn, N. Y.

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" Venereas

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOZA: Krončni izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ZLATO ŽILO: zdravimo brez brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju. ŽIVČNE BOLEZNI: Nevastenija, izguba spomina in šibkost. REVMATIZEM: kila, nadua, gota. Šibkost srca, zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča. OREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, UŠESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 30.— PLACEVANJE PO \$ 5.— NA TEDEN

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenj z jamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno.

OD 9—12 OB NEDELJAH OD 8—12

Rivadavia 3070 PLAZA ONCE

Drobne vesti iz naših krajev

SENİK V PLAMENU

Gorica. — V nedeljo dne 14. aprila zvečer je pričelo nenadoma goriti v seniku, ki je last Josipa Berčeta, doma iz Dornberga. V seniku je bilo poleg velike količine krme precej gospodarskega orodja in lesa. Ogenj je vse kaj kmalu uničil. Poklicali so gasilce iz Gorice, ki so požar omejili in tako obvarovali hiše v bližini. Gasilci so imeli dela skozi celo noč in šele proti jutru je bil požar pogašen. Škodo cenijo na 20.000 lir.

STARA GRANATA ZAHTEVALA DVE ŽRTVI

Opatjeselo. — Prav nič ne pomenja grozne nesreče s strelivom, ki je ostalo v zemlji žecelih 20 in še več let. Človek bi mislil, da že davno ni niti koščka železa v tej dvakrat izmučeni zemlji, pa vendar dan na dan kopljejo cele grude ljudi po nekdanjih bojiščih in stikajo za granatami. Oblasti so izdale razne omejitvene ukrepe in določile stroge kazni, a kaj vse to pomaga, ko je za številne brezposelne to edini zaslužek in povrh tega je danes v Italiji železo zelo dragocena kovina, kateri raste cena z dneva v dan. Po naših krajih iščejo staro železo kot da bi šlo za zlato. Zaradi tega ni nič čudnega, če se vrstijo neprenehoma brez prestanka nesreče za nesrečo. To pot moramo zopet zabeležiti veliko nesrečo, ki se je zgodila v Opatjem selu. Pri Kremenjaku v bližini Jamelj sta iskala staro železo 29-letni Ladislav Devetak in Franc Marušič, star 20 let. Našla sta veliko granato 380 mm kalibra in jo hotela odpreti. Nastala je eksplozija, ki je ubila oba. Dogodek je napravil zelo mučen vtis v vasi.

Trst. — Na zahtevo centralnega statističnega urada v Rimu so tudi v Trstu morali spremeniti red dose-danjih hišnih števil. Po novi reformi bodo vsaka vrata pa tudi stranska imela svojo številko.

Trst. — Ministrski predsednik Mussolini je odredil prodajo 207 pristanov, ki so jih darovali abesinski poglavarji Italijanski narodni banki in da se za izkupiček, ki znaša 46.721.85 lir, zgradi elektromehanična delavnica na področju instituta

Ako želite ugodno in poceni kupiti

Radio aparate — Dvokolesa — Pisalne stroje — Šivalne stroje — Kuhinjske peči s petrolejskim plinom — Peči za ogrevanje s petrolejskim plinom — Električne likalnike in sploh električne aparate — Budilnike — Viktrole — Gramofonske plošče — i. t. d.

Vse te predmete lahko kupite na zelo liberalne mesečne obroke in za isto ceno kot v drugih trgovinah. Razen tega za: Prevode listin — življenska in vsakovrstna zavarovanja — Pravniško pomoč pri odpustu z dela — Posredovanje pri kupovanju kakšne trgovine. — Vsakovrstne informacije obrnite na: "AGENCIJA" — SARMIENTO 299 — U. T. 31 - 1637 — Buenos Aires.

za malo industrijo in obrt iz Trsta, Istre in Kvarnera.

Trst. — Z ministrskim dekretom so bile povišane mirovine umirovljenecem tržaškega Lloyda za 15 odstotkov.

Gorica. — 17-letni Marij Karečič iz Dolenjega v Brdih je pri Vrhpoljah padel z motornega kolesa in se težje ranil. Pretresel si je tudi možgane.

Trst. — Te dni je umrl v Italiji znani cirkuški mojster Rihard Zavatta, ki je imel dolga leta v Trstu svoj cirkus.

Trst. — Vsled zadnje amnestije, ki je bila podeljena zaradi rojstva princeze Marije Gabrijele, je bilo izpuščenih iz vseh italijanskih zaporov 9574 kaznjencev.

Trst. — Zaradi prodajanja slabega mleka so bile pred tržaškim sodiščem obsojene na denarne kazni do 30 lir sledeče mlekarice. Čepak Josipina iz Dekanov, Ravber Marija iz Repentabra, Berdon Marija iz Loga, Pongrac Josipina iz Doline in Filipčič Ema prav tako iz Doline.

Trst. — Pri zidarskih delih se je v Koloniji smrtno ponesrečil delavec Lovren Primožič.

Gorica. — V Krasnem pri Kojskem je te dni praznoval čil in zdrav svojo osemdesetletnico Josip Mavrič. Slavljenec je znan po vseh Brdih, ker je takoj po vojni mnogo pripomogel za obnovo opustošenih krajev.

Trst. — Ker so prodajali blago po višjih cenah kakor so predpisane, je bilo kaznovanih z denarnimi kaznimi od 100 do 300 lir veliko trgovcev, med njimi Tomaž Kocijan, trgovec z lesom, Ida Birska trgovka z mešanim blagom in Josip Kač, mesar.

Trst. — Pri Sv. Soboti so zasačili tri kradljivce premoga, ki so to delo opravljali že precej časa. Premog so potem prodajali po 30 do 35 cent. kg raznim trgovcem. Karabinjerji so na podlagi izpovedi prišli na sled še ostalim in tako se bo morala desetorica zagovarjati pred sodniki.

Koper. — Pri vratih drogerije Depanger so našli na tleh truplo neznanca. Pri truplu so našli revolver in domnevajo, da se mu je iz neznanega vzroka sprožil strel in tako povzročil smrt. Pozneje so karabinjerji identificirali to truplo. Gre za 27-letnega Leopolda Cetina, vdovec z dvema otrokoma. Oblasti raziskujejo, kako je prišlo do umora ali do nesreče.

Slovenski stavbenik

Za načrte, betonske preračune in Firmo,

obrnite se do tehničnega konstruktorja

FRANCA KLANJSEK Marcos Sastre 4363 Villa Devoto U. T. 50 - 0277

ALI SI ŽE PRIDO-BIL NOVEGA NA-ROČNIKA?

ZOBOZDRAVNIKA
DRA. SAMOILLOVIC
de Falicov in
DR. FELIKS FALICOV
Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure.
DONATO ALVAREZ 2181
U. T. 59 - 1723

Kavarna in pizerija

Razna vina — Vsakovrstni likerji in vedno sveže pivo.

Rojakom se priporoča
PETER FILIPOČ

WARNES 2101 esq. Garmendia

U. T. 59 - 2295

La Paternal Bs. Aires

Kokun:

SOLNCE

Tiho, tiho za gorami
sonse se iz spanja drami,
z zlate posteljice skoči,
izza gore se potoči.

Rosne bilke zadrhtijo,
v sončnih žarkih zablestijo
in studenček ves srebrn
vije se čez drn in strn.

Skozi okno žarke siplje
tam, kjer srček mlad utriplje:
srček naše drobne Metke
z ličkom drobnim kakor evetke.

V mraku spet za goro vtone,
s sabo vzame milijone
žarkov zlatih in srebrnih;
vse izgine v sencah črnih.

Soneca ni več sredi leh,
soneca ni nikjer — v očeh
naše Metke le dva zala
žarka sta še zdaj ostala.

Gustav Strniša:

NAŠ GREGEC

Naš Gregec piramido zida,
postati hoče faraon,
naj vsak mu sto kamel zavida,
ki jim zavlada beli slon!

Spet hoče modra sfinga biti;
zastavice bi rad dajal,
v modrosti svoji prekositi
vse faraone rad bi znal.

Pa se premislil... Kam bi zbežal,
če bi narasla reka Nil,
in bi naenkrat se zarežal
iz vode strašni krokodil?

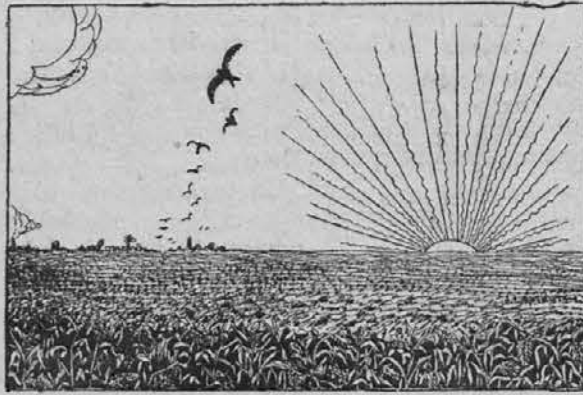
dan je paternalska šagra. Maša bo
pri sv. Neži na Avalos za rajnega g.
Jožeta Kastelica.

Popoldne pa se bo vršila čajanka
na Av. del Campo. V kapeli bo naj-
prej molitev, potem pa čajanka.

Vsi prijatelji cerkvenega petja
boste prihiteli, da bomo proslavili
spomin desetletnice slovenskega cer-
kvenega petja v Argentini!

Janez Hladnik.

Mladinski kotiček

KAM ZAHAJAŠ

Kam zahajaš, solnce,
kam pošiljaš žarke zlate?
Ali na Koroško,
ali na Goriško,
tja med naše rodne brate?

O, le sij jim, sonce,
da v svetlobi vsa dolina
z njimi bo vzdrhtela,
z njimi bo zapela:
Bodi zdrava, domovina!
Ivan Kešpret, Maribor.

Plej — dijak:

ZASLUŽENI DENAR

Gospodar Gerič je potreboval denar, da bi dal popraviti hišo. Rad bi imel v njej lesen pod in hotel je povečati okna. Prosil je na posodo, kjer je pač upal, da bi lahko kaj dobil. Obšel je nekaj znancev, a posojila ni dobil. Nazadnje se je napotil k svojemu očetu, ki je še gospodaril na prejšnjem skupnem domu. Tu je imel še najmanj upanja, da bi kaj dobil, saj je vedel, kako nerad da oče denar iz rok. Ali to je bil zadnji izhod...

Prišel je k očetu in mu razložil zadevo. Oče mu je ponudil stol. Potem je nekaj časa premišljeval. Bil je star, sivolas, vid mu je pešal in roke so mu trepetale. Stal je ob mizi in se s pestjo opiral nanjo. Končno je pogledal sina.

"Imam še nekaj denarja in poso-

dil ti ga bom, kakor si me prosil."

Šel je iz sobe in se čez hip zopet vrnil. Sin je vstal, da bi vzel denar in šel. Oče pa mu je znova pokazal na stol.

"Sedi in poslušaj! Nikar ne misli, da sem bogat, da imam kupe denarja. Tako morda mislijo ljudje o meni. Že marsikdo me je bil prišel prositi posojila. Ti si prvi, ki mu ga bom dal."

Segel je v žep in privlekel iz njega knjižico, povito in zavezano z motvozom. Nekaj časa jo je držal v roki in si jo ogledoval, nato pa je dejal:

"Tristo dinarjev me prosiš?"
Odvezal je motvoz in ga odvil. Roka se mu je tresla, ko je odpiral knjižico. Vzel je iz nje stotak in ga držal v trepetajoči roki.

"Tegale sem" zaslužil na Ogrskem. Grof, ki smo mu delali, nam je plačal z zrnjem. Zrnje sem prodal in denar shranil. Ko sem se vrnil, mi je le malo ostalo od vsega. Po vojni sem moral star denar zamenjati. Imel sem ga le še nekaj sto dinarjev in do danes mi je ostal samo še ta."

Pobožno ga je položil na mizo poleg knjige, malo pomolčal in pomislil. Potem je vzel iz knjige nov stotak. Prav tako kakor prvega si ga je ogledoval in ga držal v trepetajoči roki.

"Pred desetimi leti je imela živi-

na še dobre cene. Takrat sem krmil bika, ki se ga še gotovo spominjaš. Da bi ga čim bolj podkrmil, sem kupoval zrnje. Lep denar so mi ponujali zanj, pa sem ga mislil še nekaj časa krmiti, ker se mi ni zdel še dovolj okrogel. No, v kratkem pa so cene padle in takrat sem dobil zanj toliko čistega dobička, da sem kupil materi ruto in ostalo mi je še to, kar držim v roki. Za tole sem tri leta delal in si gradil lepe načrte. In niti brizganca si nisem privoščil pri kupčiji."

Poudarjal je besede in jih izgovarjal z visokim, pojočim glasom. Sin je molče poslušal in včasih prikimal. Oče je položil stotak na mizo in vzel tretjega iz knjižice.

Za tega je hodil mesec dni delat v gozd. Bilo je pozimi, v mrazu. Takrat se je težko dobil zaslužek, plača je bila slaba in moral si je pritrgovati pri hrani, če je hotel kaj prisediti.

Oče je ves čas govoril tako svečano in pobožno, da sin ni vedel, kako bi ga poslušal. Odkril se je in verno gledal v njegov star obraz. Oče pa je vzel z mize vse tri stotake, vstal in trudno stopil proti sinu.

"Dam ti ga. Moj sin si in jaz sem star. Toda ne razmetavaj ga po nepotrebnem. In ni mi ga treba vračati."

Sin je vzel denar, oče pa je počasi povil knjižico in šel iz sobe. Sin ga je čakal, ko pa ga leni bilo nazaj, je še sam stopil iz hiše in ga poklical. Toda oče se ni oglašil. In sin je zaprl težna vrata in se napotil domov. S sabo je nesel denar, a ni vedel, ali se ga bo upal porabiti...

ČAS

Učitelj: "Če rečem: Konj je vlekel — to je pretekli čas. Če pa rečem: Tvoj oče ima denar — kateri čas je to?"

Francek: "To je okoli prvega v mesecu!"

POMLAD V DOMOVINI

Priletela je sinica
in na okno séla je,
raho trkala na šipo
in veselo pela je:

"Striček sivi, striček stari,
vigred je v deželi spet,
pusti gorki svoj zapeček,
pridi se na sonce gret!"

Striček sliši, ne verjame,
še prezgodaj se mu zdi;
pa gre k oknu in pogleda:
"Glej no, res že vse brsti!"

In na glavo dene kučmo,
vzame palico s klopí:
"He, he, ljubi moj zapeček,
nisi gorek samo ti!"

No, saj tega nočem reči,
da te zdaj več nimam rad.
Le sinica je zapela,
da je zunaj spet pomlad..."

Tudi svojo ljubo pipo
striček vzame še s seboj —
da bi on pozabil nanjo,
tega se nikar ne boji!

Ivan Vrhovnik, Šoštanj.

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od
3-6, lepo sliko v barvah.
Odpri tudi ob nedeljah.

Atelje MARKO RADALJ

Facundo Quiroga 1325
U. T. 22 - 8327
DOCK SUD

Elizabeta? Nemorem spoznati, tvo-
jega glasu, zdi se mi da zveni, zve-
ni —

— Jaz sem, ne dvomi o tem, —
zašepeče Katarina Potemkinu v uho,
— oh, poljublaj me, ljubljeni Alek-
sander, ljubi me, sicer bom jaz tebe
ljubila!

Katarina potegne Potemkina k sebi,
tako da se je sedaj dotikal njenih
prsi, potem pa mu ponudi ustnice v
poljub.

Poljubila ga je.

— Oh, sladka si, moja Elizabeta,
— zašepeče Aleksander Potemkin v
spanju. — Tvoj poljub je sladek...

— Vzemim me, ljubljeni, — je šepetala carica Katarina, — vzemi me v svoje naročje, — tako, — hvala ti, — oh, kako, kako sladka je tvoja bližina, poljublaj me, — kajneda, ti si srečen, ker sem pri tebi?

— Srečen sem, srečen!

Sedaj je Katarina poskušala Aleksandra Potemkina zbuditi, hoteli ga je povesti iz sanj v resnico.

— Moj poljub je sladak, moj objem vroč, predragi Aleksander, toda meni ni dano, da bi stopila pred tebe v isti podobi, kakršno si nekoč poznal in jo ljubil.

V smrtnem boju sem se pomirila s carico Katarino, z mojo nekdanjo krvno sovražnico in tekmovalko v ljubezni, Bog pa mi jeradi tega ukazal, naj ji posodim svojo dušo.

Aleksander, dragi, ljubi torej daš, ki ti je bila vedno draga, ona se nahaja v Katarininem telesu, ne prestraši se radi tega, če boš našel sedaj namesto mene v svojem naročju carico Katarino.

Potemkin zaječi v spanju, kakor bolnik, ki ga muči mrzlica, ta glas je pričal o silni bolesi.

Minilo je nekaj trenutkov.

Zdajci dvigne Aleksander Potemkin glavo, se zbudi in pogleda s svojimi velikimi očmi ženo, ki je ležala poleg njega in ga objemala z obema svojima rokama.

Katarinini lasje so padali na nje-

gova ramena.

Gledala je Aleksandra Potemkina hrepeneče in poželjivo, — nemo ga je prosila s svojimi pogledi, njene rdeče ustnice pa so se bližale njegovim.

Potemkin je strmel vanjo zdelo se mu je da še vedno sanja, niti ganil se ni, ležal je kakor okamenel.

Naposled, naposled, — bilo je predolgo za Katarinino hrepenjenje in nestrpnost, — odpre Aleksander Potemkin svoje ustnice in zašepeče kakor človek, ki ne ve, če sanja ali bedi, kakor človek, ki ne verjame svojim očem.

— Elizabeta, — Katarina, — moja zaročenka — in ta žena — združene v eni osebi?

Kako je to mogoče?

Katarina ga prime za roko.

Narahlo jo stisne in zašepeče:

— Da, ljubljeni moj, obe sta združeni v eni osebi! Ti gledaš obraz Katarine, ki nosi Elizabetino dušo!

Ljubi to telo, moj Aleksander, in ljubi boš Elizabetino dušo, — ljubi v eni ženi svojo mladostno ljubezen in ženo, ki te je napravila mogočnega in srečnega!

S tem ne boš storil nobenega greha, ne boš se pregrešil napram nobeni, kajti obe sta združeni!

Katarina je hotela Potemkina objeti, sedela je v postelji in hrepeneče iztegnila svoji roki.

Toda Potemkin jo je z vso silo sunil od sebe.

— Sleparka! — vzklikne Potemkin s pridruženim glasom.

Sama sebe si osleparila! Kaj? Da bi živela Elizabetina duša v tvojem telesu?

Če bi bilo temu res tako, kako bi zvedela ti skrivnost, ki je še ni gledalo človeško oko!

To je načrt, to je zvijača, da bi me zopet pridobila, to je mreža, v katero me hočeš zopet uloviti!

Potemkin — Aleksander — poslušaj me!

Potemkin pa je ni poslušal.

Temna rdečica jeze je zalila njegov obraz, sklonil se je k njej, ki je ležala sedaj pred njim z razširjenimi rokama.

— Da bi se nahajala Elizabetina duša v tvojem telesu? — vzklikne Potemkin in se strašno zasmije.

Elizabetina duša bi se prej naselila v tigrovem telesu, v telesu kače in krokodila, kajti vse te zveri bi mogla njena čista duša popraviti in oplemenetiti, nikdar pa ne tebe, carica ruska, — v tebi je pravcati pekel!

Potemkin je hotel vstati in oditi s postelje, Katarina pa mu je preprečila to namero.

— Poslušaj me, Aleksander! — vzklikne carica, Katarina, — Poslušaj me samo nekaj trenutkov, potem se pa odloči! — Tvoja odločitev naju bo oba osrečila, neskončno osrečila ali pa pogubila!

— Kaj mi hočeš še povedati? — reče Aleksander Potemkin zamolklo. — Saj vem, kaj mi hočeš povedati, — toda prisegam ti, da me tvoje objube ne bodo niti za trenutek preslepile!

Kajneda, prišla si, da bi me odpeljala iz tega samostana?

Sklenila si, da me boš pomilostila? Ti hočeš, da bi se s teboj vrnil v Petrograd, — vrniti mi nameravaš vse moje časti in dostojanstva, — obsipati me nameravaš z blagostanjem in bogastvom?

Vse to pa name ne deluje več.

To ne bi moglo več prevpiti glasu mojega srca, — vse to bi ne moglo zatamniti Elizabetine slike, ki živi v moji duši, nikdar ne bom pozabil na ljubljeno deklico, ki s jo dala umoriti!

Na Elizabeto bom mislil do svoje poslednjega vzdihljaja!

— Misli nanjo, dragi, mene pa ljubi! — vzklikne Katarina in mu zopet ponudi ustnice v poljub.

V tem trenutku bi bilo malo moških, ki bi se morali upirati tej lepi ženi.

Carica Katarina je bila tako lepa, tako zapeljivo lepa, ko je ležala na preprosti redovniški postelji, da je moški potreboval zares velikansko moč, da je ostal hladen.

Tudi Aleksander Potemkin se je zdrnil, ko je sedaj pogledal Katarino.

Zaprl je oči.

Ni hotel videti tako zapeljive, tako lepe, — v tem trenutku je prosil Boga, da bi mu dal moči, da bi ne padel v izkušnjava.

Ne, ne, ta demonska žena ga ne sme več dobiti v svoje mreže. Ta kača ne sme uničiti svetega spomina na Elizabeto.

Carica Katarina je dobro opazila, kako je njena lepota delovala na mladega redovnika.

Katarina zgrabi z obema rokama svojo belo redovniško obleko in si jo raztrga nad svojimi prsi, — sedaj je ležala napol gola pred svojim nekdanjim ljubimcem Aleksandrom Potemkinom.

Njeno prekrasno telo je ležalo na bormen ležišču, blede mesečina je padala skozi okno v celico in razsvetljevala njen obraz.

Aleksander Potemkin je zmedeno gledal njene bele prsi, prekrasno oblikovane noge, njene lase in bela, okrogla ramena.

159. POGlavJE

Prisega pred črnim križem

— Potemkin, — zašepeče Katarina, — Potemkin, vzemi nož in mi ga porini v prsi! Prisegam ti, da ne bom odšla odtod, dokler te ne bom zopet osvojila, da boš zopet popolnoma moj.

Brez tebe nemorem več živeti, ljubljeni moži!

Odkar sem te pregnala iz svoje bližine, je moje življenje prazno in vredno preziranja!

Oh, Aleksander, ko bi ti vedel, kako sem hrepnela po tebi!

Kako žalostni so bili moji dnevi, — kaj pa šele noči — noči — Potemkin, blaznost je prežala name za

mojo posteljo.

— Blaznost? — reče Aleksander Potemkin prezirljivo. — Da, blaznost — toda v podobi gospoda Platona Subova!

— Ne govori o njem! — vzklikne Katarina. — Oh, ko bi ti vedel, — Bog mi je priča, — kako ga preziram!

Ta Subov ni človek, — to ni mož, — to je opica, prava žival!

Zame ni razen tebe nobenega moškega več na svetu, — tebe edinega ljubim, — tebe, Aleksander, tebe!

Če pa me boš sunil od sebe, če me boš smatral za nevredno svoje ljubezni, boš ugrabil Rusiji carico in vladarico, — ker, oh, ne morem več misliti, ne morem več vladati, odkar nimam več tebe v svoji bližini.

Katarina se vzravna, krične in pritiska Aleksandra Potemkina na svoje prsi.

Potemkin je čutil dah njenih ustnic, čutil je njeno toplo telo, njene grudi, — toda mislil je na Elizabeto, na njeno čisto deviško telo, na njeno nedotaknjeno lepoto in — tako se mu je posrečilo, da ni podle- gel.

Misel na Elizabeto ga je rešila.

— Ne, vzklikne Aleksander Potemkin, — ne, med nama je vse končano! Med carico Katarino rusko in Aleksandrom Potemkinom, ubogim Potemkinom, ki si mu ugrabila ljubljeno deklico, ni več miru, ne more biti več prijateljstva — med nama je možno samo še eno — sovraštvo, ali če hočeš — pozabljenje!

— Pozabljenje? — se carica Katarina trpklo nasmehne.

Aleksander, kako naj bi te mogla kedaj pozabiti! — Kdor je enkrat užival tvojo ljubezen, kdor je enkrat ležal v tvojem naročju, ne more nikdar več pozabiti teh blaženih trenutkov, vedno mora misliti nate!

Oh, zakaj sem Katarina ruska? Zakaj nisem Elizabeta Voron- cov?!

(Dalje prihodnjije)